

Izvještaj

**Komisije domaćih i međunarodnih stručnjaka za
ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuka o
akreditaciji Visoke škole za finansije i računovodstvo,
FINra Tuzla**

Naziv visokoškolske ustanove:

Visoka škola za finansije i računovodstvo FINra Tuzla

Adresa:

Mitra Trifunovića Uče 9-11, 75000 Tuzla

Datum posjete:

11.03. – 12.03.2021. godine

Sastav komisije:

Prof. dr. sc. Jasmina Selimović, predsjednica, predstavnik akademske zajednice u BiH

Prof. dr. sc. Ivan Matić, međunarodni stručnjak

Mr. sc. Asmir Crnkić, predstavnik privrede i prakse

Mag. stroj. Igor Bošnjak, student

Komisija domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuka o akreditaciji visokoškolskih ustanova, odnosno njihovih studijskih programa radi u skladu sa Odlukom o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 100/11 i 26/19) i Odlukom o kriterijumima za akreditaciju visokoškolskih ustanova („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/16).

Sadržaj

Poglav.		Str.
	Naziv visokoškolske ustanove i sastav Komisije	
	Uvodne napomene	
1.	Komisija	
1.1.	Sastav	
1.2.	Zadatak /uloga	
1.3.	Metod rada	
1.3.1.	Priprema	
1.3.2.	Posjeta visokoškolskoj ustanovi	
1.3.3.	Pisanje izvještaja Komisije	
1.3.4.	Formiranje mišljenja	
2.	Izvještaj o akreditaciji	
2.1.	Opšte informacije o visokoškolskoj ustanovi	
2.2.	Kriteriji za akreditaciju visokoškolskih ustanova	
2.2.1.	<i>Politika osiguravanja kvaliteta</i>	
2.2.1.1.	Visokoškolska ustanova definiše svoju viziju i misiju kojima djelotvorno vodi svoje aktivnosti. Vizija i misija su izrađene i revidirane u konsultacijama sa relevantnim zainteresovanim stranama i javno su dostupne	
2.2.1.2.	Visokoškolska ustanova ima djelotvoran sistem i procedure za provođenje, praćenje i dalji razvoj svoje strategije i akcionih planova. Visokoškolska ustanova izrađuje i redovno revidira svoju strategiju, u konsultacijama sa svim relevantnim zainteresovanim stranama. Strategija se formalno usvaja i javno je dostupna. Ona se odnosi na nastavni proces, istraživački rad i doprinos razvoju društva, uključujući konkretne i ostvarive strateške ciljeve i aktivnosti visokoškolske ustanove	
2.2.1.3.	Visokoškolska ustanova ima formalno definisanu i javno dostupnu politiku i procedure za unutrašnje osiguranje kvaliteta, koje obuhvataju i jasne odgovornosti. Te procedure su u skladu sa strategijom visokoškolske ustanove	
2.2.1.4.	Unutrašnje osiguranje kvaliteta koristi mišljenja unutrašnjih i vanjskih zainteresovanih strana, te podatke iz informacionih i sistema za praćenje i evaluacije	
2.2.1.5.	Sistem unutrašnjeg osiguranja kvaliteta je usmjeren ka stalnom unapređenju visokoškolske ustanove i pruža podršku poboljšanju nastavnog procesa, istraživačkog rada/razvoja umjetnosti, doprinosu razvoju društva i upravljačkim i administrativnim procesima	
2.2.1.6.	Visokoškolska ustanova ima strategiju za međunarodne aspekte rada koja je usklađena sa strategijom ustanove i u kojoj je dat pregled njenih međunarodnih	

aktivnosti kao što su međunarodni projekti, bilateralni sporazumi, zajednički programi, itd

2.2.2. Izrada i odobravanje programa

- 2.2.2.1. Visokoškolska ustanova ima uspostavljene procedure za kreiranje i usvajanje studijskih programa koje su u skladu sa strategijom visokoškolske ustanove
- 2.2.2.2. Visokoškolska ustanova ima uspostavljene procedure kojima osigurava da su planirani ishodi učenja i korištenje sistema kredita izraženih kroz ECTS bodove u skladu sa važećim kvalifikacionim okvirom, da se primjenjuju na sve studijske programe, te da su predviđene prilike za sticanja znanja i vještina van ustanove

2.2.3. Učenje, podučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta

- 2.2.3.1. Visokoškolska ustanova primjenjuje procedure kojima se garantuje pravičan, transparentan i dosljedan način ocjenjivanja studenata i kojima se predviđa mogućnost žalbi studenata. Procedure su formalizovane i javno su dostupne
- 2.2.3.2. Visokoškolska ustanova podstiče aktivan angažman studenata u procesima upravljanja
- 2.2.3.3. Visokoškolska ustanova podstiče i osigurava međunarodnu mobilnost studenata i zaposlenih, te rukovodi sistemom za širenje njihovih iskustava i primjera dobre prakse

2.2.4. Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje

- 2.2.4.1. Visokoškolska ustanova osigurava adekvatne uslove i pruža podršku akademskom napredovanju studenata, osiguravajući jednake mogućnosti
- 2.2.4.2. Visokoškolska ustanova ima uspostavljen sistem za priznavanje kvalifikacija i perioda studiranja u skladu sa Lisabonskom konvencijom o priznavanju kvalifikacija, te prethodnog učenja
- 2.2.4.3. Visokoškolska ustanova pravovremeno studentima obezbjeđuje potvrdu uvjerenje o diplomiranju, uključujući i dodatak diplomi

2.2.5. Nastavno osoblje

- 2.2.5.1. Visokoškolska ustanova zapošljava dovoljan broj akademskog osoblja
- 2.2.5.2. Visokoškolska ustanova priprema plan zapošljavanja i planiranje razvoja karijere, u skladu sa analizom koja se redovno provodi
- 2.2.5.3. Visokoškolska ustanova primjenjuje pravične i transparentne procese i procedure kod zapošljavanja i unapređenja zaposlenih. Procedure su utvrđene unaprijed, javno su dostupne i usklađene su sa važećim zakonskim propisima. Članovi u sastavu komisije za izbor u zvanje akademskog osoblja su kompetentni u datoj naučnoj/umjetničkoj oblasti (poljima i granama) u kojoj kandidat traži izbor u zvanje
- 2.2.5.4. Visokoškolska ustanova pruža prilike za profesionalni razvoj svih svojih zaposlenih, te ih podstiče da te prilike iskoriste
- 2.2.5.5. Visokoškolska ustanova akademskom osoblju pruža adekvatne uslove za aktivan angažman u oblasti istraživačkog rada

2.2.6. Resursi za učenje i podrška studentima

-
- 2.2.6.1. Visokoškolska ustanova ima dovoljno resursa (učionice, laboratorije i laboratorijska oprema, računari, pojedinačni i grupni prostori za učenje, itd.) i uslova za kompletno osoblje i sve studente
 - 2.2.6.2. Visokoškolska ustanova ima biblioteku opremljenu adekvatnim brojem bibliotečkih resursa u štampanom i elektronskom obliku i odgovarajući prostor i opremu za korišćenje bibliotečkih usluga i za akademsko osoblje i za studente
 - 2.2.6.3. Visokoškolska ustanova sistematski i djelotvorno planira, koristi i provjerava svoje resurse, u skladu sa strateškim planom
 - 2.2.6.4. Visokoškolska ustanova zapošljava dovoljan broj administrativnog i pomoćnog osoblja
 - 2.2.6.5. Visokoškolska ustanova ima adekvatne procedure i resurse za provođenje svoje strategije za međunarodne aspekte rada

2.2.7. *Upravljanje informacijama*

- 2.2.7.1. Visokoškolska ustanova koristi informacione sisteme u cilju prikupljanja, analiziranja i korištenja informacija radi djelotvornosti i unapređenja nastavnog procesa, istraživačkog rada/razvoja umjetnosti, doprinosa razvoju društva, upravljačkih i administrativnih djelatnosti
- 2.2.7.2. Visokoškolska ustanova redovno prikuplja i analizira podatke o napredovanju studenata kroz studije, stopi uspješnosti i napuštanja studija, omjeru studenata i nastavnog osoblja, itd
- 2.2.7.3. Visokoškolska ustanova redovno prikuplja i analizira podatke o radu, starosnoj strukturi i kvalifikacijama akademskog osoblja, uključujući omjer vlastitog i gostujućeg osoblja...

2.2.8. *Informisanje javnosti*

- 2.2.8.1. Visokoškolska ustanova na svojoj internetskoj stranici objavljuje relevantne informacije o svojim aktivnostima, uključujući informacije o studijskim programima i zvanjima koje nudi, a koje su jasne, tačne, objektivne, aktuelne i lako dostupne. Informacije se objavljuju na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku
- 2.2.8.2. Visokoškolska ustanova na svojoj internetskoj stranici pruža informacije o djelatnostima u oblasti istraživačkog rada i informacije o radu svog akademskog osoblja (publikacije, projekti, konferencije, itd)
- 2.2.8.3. Visokoškolska ustanova osigurava sistematsku komunikaciju sa vanjskim zainteresovanim stranama

2.2.9. *Kontinuirano praćenje i periodična revizija programa*

- 2.2.9.1. Visokoškolska ustanova redovno prati i dalje razvija svoje studijske programe, uz angažman zainteresovanih strana
- 2.2.9.2. Visokoškolska ustanova ima definisane i usvojene procedure za redovno praćenje realizacije studijskih programa
- 2.2.9.3. Visokoškolska ustanova analizira na koji način su procedure prikupljanja informacija i preduzetih aktivnosti uticale na unapređenje studijskog programa

2.2.10. Periodično vanjsko osiguranje kvaliteta

2.2.10.1. Visokoškolske ustanove trebaju periodično prolaziti postupak vanjskog osiguranja kvaliteta

3. Mišljenje Komisije o ishodu akreditacije

Uvodne napomene

Ovaj Izvještaj predstavlja rezultate eksterne evaluacije Visoke škole za finansije i računovodstvo FINra Tuzla (u daljem tekstu: FINRa) koja je obavljena u martu 2021. godine. Svrha je ovog dokumenta obavijestiti Agenciju za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta Bosne i Hercegovine o usklađenosti rada FINra-e sa Odlukom o kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/16), te izdati preporuke FINra-i za poboljšanje aktivnosti osiguravanja i upravljanja kvalitetom.

Komisija stručnjaka prezentuje svoje mišljenje na osnovu samoevaluacijskog izvještaja i opisuje zatečeno stanje na visokoškolskoj ustanovi u skladu sa Odlukom o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 100/11 i 26/19) i Odlukom o kriterijumima za akreditaciju visokoškolskih ustanova („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/16).

Izvještaj prezentira tok postupka eksterne evaluacije, daje pregled ispunjenosti i preporuke za unapređenje kvaliteta za svaki od deset kriterija za akreditaciju visokoškolskih ustanova, te preporuku o akreditaciji, na osnovu procjene pojedinačnih kriterija.

1. Komisija

1.1 Sastav

Komisija stručnjaka je imenovana Rješenjem Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta, broj: 05-33-1-386-4/20 datum 21.01.2021. godine, u sastavu:

1. Prof. dr. sc. Jasmina Selimović, predstavnik akademske zajednice u BiH – predsjednica Komisije stručnjaka
2. Mr. sc. Asmir Crnković, predstavnik privrede i prakse, član Komisije stručnjaka
3. Mag. stroj. Igor Bošnjak, student, član Komisije stručnjaka
4. Prof. dr. sc. Ivan Matić, međunarodni stručnjak, član Komisije stručnjaka

Članovi Komisije su prof. dr. sc. Jasminu Selimović izabrali za sekretara Komisije.

1.2 Zadatak /uloga

Komisija stručnjaka ima zadatak da:

- izvrši evaluaciju kriterija i indikatora za akreditaciju visokoškolske ustanove
- uoči dobre i loše strane visokoškolske ustanove
- definiše preporuke za unapređenje visokoškolske ustanove

1.3 Metod rada

Procedura rada Komisije stručnjaka obuhvata sljedeće faze: priprema, posjeta FINra-i, pisanje Izvještaja Komisije stručnjaka.

1.3.1 Priprema

Svi članovi Komisije stručnjaka analizirali su samoevaluacijski izvještaj FINra-e i njegove priloge, definisali listu pitanja, dali preliminarnu ocjenu ispunjenosti kriterija sa argumentima na osnovu podataka iz samoevaluacijskog izvještaja. U procesu pripreme, Komisija je održala prvi, interni sastanak 18.02.2021. kako bi utvrdila način rada, identificirala listu potrebnih dodatnih dokumenata, utvrdila listu pitanja za posjetu instituciji te analizirala aktivnosti tokom posjete FINra-i i izrade ovog Izvještaja.

1.3.2. Posjeta visokoškolskoj ustanovi

U komunikaciji sa visokom školom FINra i članovima komisije stručnjaka, sekretar¹ je organizirao posjetu ustanovi. Trajanje posjete je bilo 2 dana. Posjeta je obavljena 11.03. i 12.03.2021. godine. U toku posjete Komisija je obavila intervju sa predstavnicima sljedećih grupa: upravni odbor, menadžment visokoškolske ustanove, tim za samoevaluaciju, akademsko osoblje, studenti, administracija, studentska služba i internacionalni ured, IT i administrativno-tehničko osoblje, alumni i predstavnici tržišta rada. Sastanci su bili veoma otvoreni i Komisija je imala priliku čuti od učesnika ne samo afirmativna nego i kritička mišljenja i stavove, mada je tih drugih bilo mnogo manje. Sastanci su protekli u konstruktivnim raspravama i po opažanju Komisije, sve što je iznošeno bilo je u dobroj vjeri.

Drugog dana posjete, članovi Komisije su obišli prostorije FINra-e kako bi stekli uvid u fizičke resurse visoke škole. Agenda posjete se dostavlja uz ovaj Izvještaj. Svi planirani sastanci su održani, kao i razgovori s predviđenim osobama, uz obilazak i provjeru funkcionalnosti opreme i prostorija. Tokom posjete članovi Komisije su također održavali konsultativne sastanke bez predstavnika visokoškolske ustanove.

1.3.3 Pisanje Izvještaja Komisije

Na osnovu samoevaluacijskog izvještaja, zatečenog stanja na visokoj školi FINra, kao i informacija dobivenih tokom intervju sa predstavnicima svih naznačenih osoba iz Agende za posjetu, kao i ostalih na licu mjesta zatečenih nastavnika i studenata, članovi Komisije su pripremili nacrt Izvještaja koji je upućen predsjednici Komisije na harmonizaciju. Zatim je usaglašeni nacrt Izvještaja dostavljen FINra-i na očitovanje dana 26.03.2020. godine.

¹ Na pripremnom sastanku je dogovoreno da će poslove sekretara obavljati prof. dr. Jasmina Selimović koja je ujedno i predsjednica Komisije stručnjaka.

Ostavljen je rok od 10 dana za očitovanje. FINra je dala saglasnost na dostavljeni tekst Izvještaja (mail upućen članovima Komisije stručnjaka 04.04.2021. godine).

Napomena:

Kriteriji 4 i 8 su ocijenjeni kao POTPUNO ISPUNJEN, na osnovu takve ocjene njihovih podkriterija, dok su kriteriji 1, 2, 3, 5, 6, 7, 9 i 10 ocijenjeni kao ZNATNO ISPUNJENI (na osnovu ocjene njihovih podkriterija). Važno je napomenuti da ni jedan kriterij niti podkriterij nije ocijenjen kao NEISPUNJEN, dok niti jedan kriterij, kao cjelina, nije ocijenjen ocjenom DJELOMIČNO ISPUNJEN.

1.3.4 Formiranje mišljenja

Komisija je odluke donosila konsenzusom. Komisija ispunjenost svakog kriterija za akreditaciju ocjenjivala je opisno i to sljedećim ocjenama:

- potpuno ispunjen,
- znatno ispunjen,
- djelimično ispunjen i
- neispunjen.

2. Izvještaj

2.1. Opšte informacije o visokoškolskoj ustanovi

Naziv, adresa i e –mail institucije	Visoka škola za finansije i računovodstvo FINra Tuzla
Internet adresa	www.finra.ba
Naziv, broj i datum akta o osnivanju	Rješenje o izmjenama podataka, broj: 032-0-R-16-001197 od 19.09.2016. godine
Poresko-identifikacioni broj	4210245380002
Ime, prezime i adresa (naziv i sjedište) osnivača	„FIN CONSULT“ doo za finansijsko-računovodstveni i upravljački consulting Tuzla
Broj i datum odluke o imenovanju lica ovlaštenog za zastupanje	Sjedište: Tuzla, Armije R BiH br. 15
Broj i datum dozvole za rad visokoškolske ustanove	Odluka o osnivanju visokoškolske ustanove Visoka škola za finansije i računovodstvo Tuzla, broj: OPU-IP: 455/2016 od 30.06.2016. godine (OTPRAVAK IZVORNIKA)
Broj i datum dozvole za rad van sjedišta	Dozvola za rad Visoke škole za finansije i računovodstvo FINra Tuzla, broj: 10/01-05-016611-2/16 od 06.09.2016. godine
Kontakt osoba (za posjetu)	
Broj telefona	doc. dr. Edin Glogić

2.2. Kriteriji za akreditaciju visokoškolskih ustanova

2.2.1. POLITIKA OSIGURANJA KVALITETA

2.2.1.1. Visokoškolska ustanova definiše svoju viziju i misiju kojima djelotvorno vodi svoje aktivnosti. Vizija i misija su izrađene i revidirane u konsultacijama sa relevantnim zainteresovanim stranama i javno su dostupne

Visoka škola za finansije i računovodstvo FINra Tuzla (u daljem tekstu: FINra) je odredila viziju i misiju kroz proces strateškog planiranja za period 2016.-2020. godina. Vizija, misija i cilj su opisani u dokumentu pod nazivom Strategija razvoja Visoke škole za finansije i računovodstvo FINra Tuzla za period 2016.-2020. godina (dokument usvojen u oktobru 2016. godine i javno dostupan na web stranici FINra-e).

Vizija FINra-e je: postati moderna, autonomna, visokoškolska ustanova, integrisana u akademsku zajednicu, partner sa privredom, društvenom zajednicom i prestižnim domaćim i međunarodnim obrazovnim organizacijama, koja obrazuje vrhunske stručnjake iz oblasti finansija, računovodstva, IT, računarstva i informatike.

Misija FINra-e je: obezbijediti savremeno i inovativno obrazovanje koje spaja teoriju i praksu, kako bi svoje studente osposobili za zaposlenje kod poslodavca ili samozaposlenje kroz otvaranje vlastitih računovodstvenih servisa, savjetodavnih agencija, IT specijalizovanih kompanija.

Postavljene vizija i misija su kreirane u skladu sa osnovnom djelatnošću kojom se FINra bavi i bazirane su na realnoj procjeni uticaja koji ova visoka škola može imati. Pri definiranju misije i vizije korišteni su i ulazni podaci dobiveni od Službe za zapošljavanje TK, predstavnika poslodavaca i privrede, Zavoda za statistiku i kontakata iz baze podataka osnivača FINconsult. Komisija konstatuje da su zainteresirane strane uključene u donošenje misije. Budući da su vizija i misija dio jednog dokumenta, koji je rezultat strateškog planiranja, iste su usvojene od strane Upravnog odbora Visoke škole dana 14.10.2016. godine.

Budući da je Strategija revidirana 2018. godine, misija i vizija su u revidiranoj verziji rezultat konsultacija sa zainteresiranim stranama, a sve u skladu sa Procedurom za evaluaciju i preispitivanje unutrašnjih i vanjskih strana (dokument usvojen od strane Upravnog odbora FINra-e).

Tokom intervjua sa predstavnicima FINra-e ustanovljeno je da je proces Strateškog planiranja u toku (organizirane su radionice) o čemu postoje u zapisnici koji to potvrđuju. Strategija koja se donosi, će vrijediti za period 2021.-2025. i naglašeno je da će prilikom rada na izradi strategije razvoja FINra-e za naredni period biti izvršena i revizija vizije i misije uz uključivanje svih zainteresiranih strana, uvažavajući potrebe šire društvene zajednice, te tehnološki i naučni napredak i dostignuća, a sve iz razloga postavljenih ciljeva transformacije u viši nivo organizacije – univerzitet, u narednom periodu. Postojanje Strateškog plana je

svakako dobra praksa, međutim, Komisija nije mogla konstatovati da se isti u cjelosti svrsishodno koristi kako bi se pratila realizacija utvrđene misije i vizije.

Na osnovu uvida u dokumentaciju i obavljenih intervjuja Komisija konstatuje da FINra ima definisanu viziju i misiju te da su zainteresovane strane dale svoj doprinos u izradi vizije i misije. U skladu sa definisanom vizijom i misijom FINra provodi i prati sve svoje aktivnosti i o tome ima predočive dokaze. Vizija i misija su javno dostupne i jasno napisane.

2.2.1.2. Visokoškolska ustanova ima djelotvoran sistem i procedure za provođenje, praćenje i dalji razvoj svoje strategije i akcionih planova. Visokoškolska ustanova izrađuje i redovno revidira svoju strategiju, u konsultacijama sa svim relevantnim zainteresovanim stranama. Strategija se formalno usvaja i javno je dostupna. Ona se odnosi na nastavni proces, istraživački rad/razvoj umjetnosti i doprinos razvoju društva, uključujući konkretne i ostvarive strateške ciljeve i aktivnosti visokoškolske ustanove

FINra je Strategiju razvoja donijela još 2016. godine. Strategiju je donio i usvojio Senat (dokument broj 38-1-18/16) na sjednici 14.10.2016. godine. Strategija je donesena za period 2016.-2020. godina i u istoj su jasno određeni strateški pravci djelovanja u referentnom periodu. Pri definiranju Strategije vodilo se računa o analizi postojećeg stanja (provedene su analize s ciljem utvrđivanja snaga, slabosti, prilika i opasnosti za FINra-u), identificiran je okvir budućeg djelovanja koji je ujedno bio i osnova za definiranje preciznijih strateških ciljeva. Dokument metodološki sadržava četiri cjeline: analiza postojećeg stanja, vizija i misija, strateška usmjerenja i ciljevi i akcioni plan. Strateška usmjerenja su detaljnije opisana kroz sedam strateških ciljeva i obuhvataju nastavni rad, naučnoistraživački rad, kvalitet, pozicioniranje FINra-e. U donošenju strategije su uključeni relevantni stakeholderi, a njihovi stavovi su primjereno uvaženi. Prateći situaciju na tržištu i okruženje, 2018. godine je Komisija za osiguranje kvaliteta inicirala radionicu strateškog planiranja gdje bi se kroz diskusiju sa zainteresiranim stranama donijeli zaključci o izmjenama postojeće Strategije. Radionica je održana 21.07.2018. godine i prisustvovali su predstavnici nastavnog osoblja, nenastavnog osoblja, privrednog sektora, društvene zajednice i drugi. Na osnovu zaključaka radionice, donesena je izmjena i dopuna predmetne Strategije FINra-e (dokument broj 2-65/18 od 30.10.2018. godine). Dokument je usvojen od strane Senata. FINra-i se predlaže da u narednom periodu u proces donošenja strategije uključi i predstavnike resornog Ministarstva kao institucije koja donosi okvir djelovanja visokoškolskih ustanova u TK.

Za svaki od identificiranih ciljeva FINra je definirala akcione planove čiju realizaciju periodično prati menadžer za kvalitet. Izvještaj o ostvarenju se podnosi Komisiji za osiguranje kvaliteta (Komisija za osiguranje kvaliteta je osnovana Pravilnikom o osiguranju kvaliteta od 14.10.2016. godine, dokument broj 38-1-19-1/16, član 7). Nadležnosti Komisije su opisane u istom Pravilniku, član 12 i podrazumijevaju: upravljanje sistemom za kvalitet Visoke škole, provođenje strateškog planiranja i donošenje Odluke o smjernicama i postupcima osiguranja

unaprijeđena kvalitete, predlaganje Direktor i Senatu konkretnih projekata i aktivnosti i poticanje inovacija u svrhu osiguranja i unaprijeđena kvalitete.

Nakon razmatranja, Komisija izvještaj predaje Senatu i Upravnom odboru. Na ovaj način uspostavljena je procedura koja osigurava jasan monitoring realizacije Strategije, preko monitoringa akcionih planova, kroz stalno prikupljanje informacija u cilju praćenja stepena ostvarenja postavljenih ciljeva. Komisija smatra da je uspostavljen djelotvoran i efikasan sistem praćenja izvršenja Strategije. Kada je riječ o analizi tog izvršenja, odnosno poređenju planiranih aktivnosti iz akcionog plana prema zadatim indikatorima, tada Komisija konstatuje da izvještaj o realizaciji planiranih aktivnosti postoji za period 2016.-2020. (Izvještaj o realizaciji Strategije razvoja Visoke škole za finansije i računovodstvo za period 2016.-2020. godina 01-09-12-/20 od 09.12.2020. godine usvojen od strane Senata FINra-e). Sastavni dio Izvještaja je i dokument Realizacija Akcionog plana za period 2016. – 2020. godina. Komisija zaključuje da izvještaj nema detaljan pregled iz kojeg se mogu pratiti planirane i realizirane aktivnosti, kvaliteta i stepen njihovog ostvarenja. S tim u vezi, FINra-i se preporučuje kreiranje Strategije i pratećeg akcionog plana koji će imati bolje razvijene indikatore mjerenja, identificirane benchmark vrijednosti te mjere za utvrđivanja jaza u planiranim i realiziranim aktivnostima, te praćenje realizacije planiranih aktivnosti u kraćim vremenskim periodima.

U skladu sa prethodno navedenim, Komisija konstatuje da FINra ima djelotvoran sistem i procedure za provođenje i praćenje Strategije. Međutim, u cilju poboljšanja kvaliteta, neophodno je raditi na njenom daljem razvoju u kontekstu razvoja konkretnih indikatora i ciljanih uporednih vrijednosti (benchmark) da bi praćenje imalo smisao i svrhu.

2.2.1.3. Visokoškolska ustanova ima formalno definisanu i javno dostupnu politiku i procedure za unutrašnje osiguranje kvaliteta, koje obuhvataju i jasne odgovornosti. Te procedure su u skladu sa strategijom visokoškolske ustanove

Opredjeljenje FINra je da kontinuirano djeluje u pravcu unapređenja kvaliteta svog rada u skladu sa vizijom i misijom i strateškim pravcima sadržanim u Strategiji razvoja. U skladu sa nastojanjem za postizanjem izvrsnosti u svim radnim procesima FINRa je odlučna s ciljem da uspostavi, održi i trajno poboljša sistem osiguranja i unapređenja kvaliteta, u skladu s relevantnim zakonskim odredbama i zahtjevima koji se odnose na visoko obrazovanje u Bosni i Hercegovini.

Na sistem internog upravljanja i osiguranja kvaliteta na FINra-i se odnose slijedeća dokumenta:

- Statut (akt broj 38-2-11-1/16 od 28.09.2016.)
- Strategija razvoja (akt broj 38-1-18/16 od 14.10.2016.)
- Strategija međunarodne saradnje (akt broj 38-1-18-1/16 od 14.10.2016.)
- Politika osiguranja kvaliteta (akt broj 38-1-18-2/16 od 14.10.2016.)

- Pravilnik o osiguranju kvaliteta (akt broj 38-1-19/16 od 14.10.2016.)
- Pravilnik o studentskoj evaluaciji kvaliteta izvođenja nastave (akt broj 38-1-47/17 od 04.10.2017.)
- Procedura izvršavanja radnih zadataka FINra (akt broj 1-52/18 od 29.10.2018.)
- Izmjene i dopune Strategije razvoja (akt broj 2-64/18 od 30.10.2018.)
- Procedura za upravljanje pismenim pohvalama, prigovorima i sugestijama studenata (akt broj 01-298-1/19 od 20.11.2019.)
- Procedura za evaluaciju i preispitivanje unutrašnjih i vanjskih strana (akt broj 03-343-2/19 od 26.12.2019.)
- Pravilnik za usvajanje novih studijskih programa, izmjenu nastavnog plana i programa i silabusa (akt broj 02-328-7/19 od 20.12.2019.)

Organi i tijela Finra-e zadužena za upravljanje procesima osiguranja kvalitete su:

- Senat,
- Komisija za osiguranje kvaliteta,
- Direktor

Spomenutim dokumentima je precizirano ko i na koji način treba prikupljati koju vrstu podataka s ciljem periodične analize unutrašnjih indikatora kvalitete. Treba istaći da Senat raspravlja o izvještajima o realizaciji akcionih planova koje dobiva od Komisije za osiguranje kvaliteta i od menadžera za kvalitet. Također, na FINra-i se provode godišnje samoevaluacije. Odlukom broj 02-134-7/20 od 16.04.2020. godine je usvojen Samoevaluacijski izvještaj za period 2016-2020. godine u kojem su sublimirani pokazatelji za cijeli period.

Komisija je tokom intervjua i uvidom u dostavljenu dokumentaciju ustanovila da Visokoškolska ustanova ima definisanu politiku i procedure za unutrašnje osiguranje kvaliteta, sa definisanim odgovornostima, a koji su u skladu sa strategijom visokoškolske ustanove (Politika osiguranja kvaliteta FINra (broj: 38-1-18-2/16 od 14.10.2016.). Dodatno, Komisija konstatuje da su izrađeni osnovni dokumenti koji obuhvataju procedure osiguranja kvaliteta i funkcioniraju u praksi u najvećoj mjeri. Komisija sugeriše FINra-i da pažnju u narednom periodu posveti unapređenju mjerljivih indikatora o provođenju sistema kvaliteta za sve segmente sistema, te da iste koristi u izvještavanju kako bi se jasno moglo utvrditi odstupanje i na osnovu utvrđenog donijeti mjere za poboljšanje sistema kvaliteta.

2.2.1.4. Unutrašnje osiguranje kvaliteta koristi mišljenja unutrašnjih i vanjskih zainteresovanih strana, te podatke iz informacionih i sistema za praćenje i evaluacije

FINra u procesu unutrašnjeg osiguranja kvaliteta rada uvažava i koristi mišljenje unutrašnjih i vanjskih zainteresovanih strana što je i formalno predviđeno kroz nekoliko dokumenata, u

prvom redu kroz Proceduru za evaluaciju i preispitivanje mišljenja unutrašnjih i vanjskih strana FINra (broj 03-343-2/19 od 26.12.2019. godine). Npr. svake dvije godine je predviđeno preispitivanje Strategije u kojem učestvuju unutrašnje i vanjske zainteresirane strane, procedure pokretanja novih i izmjena postojećih studijskih programa predviđaju raspravu u koju trebaju biti uključene zainteresirane strane, predstavnici privrede i prakse, alumnija i drugih u zavisnosti od sadržaja studijskog programa. Pored toga, mišljenje studenata o kvaliteti nastavnog procesa je obezbijeđeno održavanjem redovne evaluacije kvaliteta nastave. Mišljenje svih zainteresovanih strana je obavezno prilikom donošenja važnih strateških i drugih dokumenata poput strategije, izrada elaborata o opravdanosti izvođenja studijskih programa, izmjene i dopune nastavnog plana i programa i drugo.

Informacioni sistem koji FINra ima može generisati veliku količinu informacija koja može znatno pomoći unapređenju procesa unutrašnjeg osiguranja kvaliteta. Međutim, organizacija podataka do sada nije svrsishodna. Komisija preporučuje da se razvije cjelovit sistem prikupljanja i obrade podataka koji će osigurati svrsishodno prikupljanje podataka, te provođenje korektivnih aktivnosti na osnovu rezultata.

U skladu sa prethodno navedenim te na osnovu provedenih intervju a i uvida u dokumentaciju Komisija konstatuje da FINra prikuplja i koristi mišljenja unutrašnjih i vanjskih zainteresovanih strana. FINra prikuplja i podatke iz informacionih sistema te sistema za praćenje i evaluacije, međutim, potrebno je unaprijediti način upotrebe prikupljenih podataka u smislu definisanja i provođenja mjera za unapređenje unutrašnjeg osiguranja kvaliteta.

2.2.1.5. Sistem unutrašnjeg osiguranja kvaliteta je usmjeren ka stalnom unapređenju visokoškolske ustanove i pruža podršku poboljšanju nastavnog procesa, istraživačkog rada/razvoja umjetnosti, doprinosu razvoju društva i upravljačkim i administrativnim procesima

Osnovni cilj uspostavljenog sistema unutrašnjeg osiguranja kvaliteta na FINra-i jeste unapređenje nastavnog procesa, istraživačkog rada, te upravljačkih i administrativnih procesa što je u skladu sa strateškim ciljevima Strategije razvoja.

Kroz sistem unutrašnjeg osiguranja kvaliteta FINra nastoji poboljšati nastavni proces, a osnovu za provođenje analiza, planiranja i unapređenja nastavnog procesa predstavljaju informacije, koje Komisija za osiguranje kvaliteta dobija kroz anketiranje studenata o nastavnom procesu. Procedura anketiranja je regulisana Pravilnikom o studentskoj evaluaciji kvaliteta izvođenja nastave (dokument broj 38-1-47/17 od 04.10.2017. godine usvojen od strane Senata). Nakon provedenog anketiranja, Komisija sačinjava pojedinačne izvještaje za profesore i predavače, te zbirni izvještaj za cijelu ustanovu koji uključuje prosječne ocjene utvrđene anketiranjem po kategorijama ocjenjivanja, te isti dostavlja na razmatranje Senatu. Osim nastavnog procesa, studenti putem ankete ocjenjuju i rad administrativnog osoblja i uslove studiranja.

U kontekstu kvaliteta rada nastavnika postoje informacije o stručnim i naučnim radovima koje su nastavnici objavili, edukacijama i seminarima, te naučnim konferencijama kojima su prisustvovali i slično. Procedura je dijelom formalizirana kroz Politiku planiranja i zapošljavanja akademskog osoblja, educiranja osoblja i nagrađivanja po osnovu postignutih rezultata (dokument broj 02-328-10/19 od 20.12.2019. godine usvojen od strane Senata). Na osnovu informacija o nastavnom opterećenju profesora i predavača, te ovih informacija o naučnoistraživačkom radu nastavnika, Komisija za osiguranje kvaliteta ima informacije o produktivnosti nastavnog osoblja u pogledu njihovog akademskog i stručnog usavršavanja i napredovanja. Međutim, u ovom segmentu ne postoji razvijena obavezna procedura praćenja i osiguravanja napredovanja. Komisija nije identificirala da postoje razvijeni mjerljivi indikatori, koji doprinose jasnom praćenju istraživačkog rada nastavnika, posebno u smislu kvaliteta publikacija, u kojem nastavnici objavljuju svoje radove. Pored toga, sistem osiguranja kvaliteta dodatni fokus treba staviti na unapređenje ishoda učenja, koje treba postaviti na nivou studijskih programa i razvijanju indikatora za ocjenu istih, kako bi se moglo procijeniti, da li studenti postižu ishode koje svaki pojedini studijski program predviđa.

Na osnovu prethodno navedenog, Komisija cijeni da FINra promoviše kulturu kvaliteta, ali je potrebno raditi na njenom unapređenju. Poboljšavanje sistema treba organizirati primarno kroz razvijanje procedura i indikatora mjerenja napredovanja profesora i predavača. Kod unapređenja nastavnog procesa, neophodno je raditi na razvijanju sistema kvaliteta baziranog na uspostavi ishoda učenja i indikatora za njihovo praćenje.

2.2.1.6. Visokoškolska ustanova ima strategiju za međunarodne aspekte rada koja je usklađena sa strategijom ustanove i u kojoj je dat pregled njenih međunarodnih aktivnosti kao što su međunarodni projekti, bilateralni sporazumi, zajednički programi, itd.

FINra ima razvijenu Strategiju za međunarodnu saradnju. Strategija je dokument koji je usvojio Senat 14.10.2016. godine (broj Odluke 38-1-18-1/16). Naglašeno je da FINra podstiče međunarodnu saradnju u pravcu naučnoistraživačkog rada i razmjene nastavnog i nenastavnog osoblja, te svoju usmjerenost na međunarodne aspekte rada.

FINra nije uspostavila procedure za međunarodnu razmjenu nastavnog i nenastavnog osoblja. U Pravilima studiranja (Komisija matičara donijela 04.01.2016. godine, Odluka broj 1-4-1/15-2-II-KM) postoje odrednice u vezi sa međunarodnom razmjenom studenata.

FINra je potpisala ugovore o saradnji sa visokoškolskim ustanovama iz inostranstva u kojima je predviđeno podsticanje razmjene studenata i zaposlenika ovih ustanova i FINra-e. Pored toga, FINra je izdavač časopisa sa međunarodnom indeksacijom i organizator međunarodne godišnje konferencije.

Kao ograničavajući faktor za međunarodnu razmjenu nastavnog osoblja i studenata tokom razgovora je istaknuta nemogućnost korištenja međunarodnih programa, naročito Erasmus + programa zbog nezavršenog procesa akreditacije. S tim u vezi, Komisija preporučuje FINra-i da donese Strategiju za razvijanje međunarodne saradnje usklađenu sa Strategijom razvoja

za naredni period, u kojoj će se akcenat staviti na intenziviranje mobilnosti studenata i nastavnika. Komisija preporučuje da se FINra manje oslanja na vlastite resurse kada je riječ o međunarodnom naučnoistraživačkom radu te usmjeri interes ka međunarodnom radu.

Zaključak Komisije o sveukupnoj ispunjenosti Kriterija 1: ZNATNO ISPUNJEN

Pohvale Komisije stručnjaka:

1. Misija i vizija FINra-e su definirane i javno dostupne
2. U proces donošenja Strategije su uključene mnoge zainteresirane strane kojima je omogućeno je da daju svoje inpute za kreiranje dokumenta

Preporuke Komisije stručnjaka:

1. U procesu Strateškog planiranja potrebno je uključiti i predstavnike resornog Ministarstva kao institucije koja donosi okvir djelovanja visokoškolskih ustanova u TK; naime, kreiranje izvodive strategije za srednji rok je teško ostvarivo bez konsultacija sa institucijama koje daju okvir rada; u tom kontekstu potrebno je raditi na boljoj komunikaciji sa predstavnicima Ministarstva.
2. FINra-i se preporučuje kreiranje Strategije i pratećeg akcionog plana koji će imati bolje razvijene indikatore za mjerenja (uz identificirane benchmark vrijednosti). Potrebno je na osnovu definiranih indikatora i uporednih vrijednosti vršiti godišnje praćenje realizacije Strategije.
3. FINra-i se preporučuje da pažnju u narednom periodu posveti unapređenju mjerljivih indikatora o provođenju sistema kvaliteta za sve segmente sistema, te da iste koristi u izvještavanju kako bi se jasno moglo utvrditi odstupanje i na osnovu utvrđenog donijeti mjere za poboljšanje sistema kvaliteta (korektivne mjere za slučajeve odstupanja, ali i preventivne mjere s ciljem sprječavanja odstupanja).
4. U SWOT matrici je neophodno sagledati i sve rizike kojima FINra može biti izložena u narednom periodu te razviti mjere za upravljanje istim.
5. Komisija preporučuje da se razvije cjelovit sistem prikupljanja i obrade podataka koji će osigurati svrsishodno prikupljanje podataka, te organizaciju i provođenje korektivnih aktivnosti na osnovu rezultata.
6. Komisija predlaže da se razviju procedure i indikatori praćenja i mjerenja napredovanja profesora i predavača.
7. Kod unapređenja nastavnog procesa, Komisija predlaže da se napori usmjere ka razvijanju sistema kvaliteta baziranog na uspostavi ishoda učenja i indikatora za njihovo praćenje.

8. Komisija preporučuje da se donese Strategija za razvijanje međunarodne saradnje usklađena sa Strategijom razvoja za naredni period što prije, te da se fokus stavi na intenziviranje mobilnosti studenata i nastavnika.
9. Komisija preporučuje da se FINra manje oslanja na vlastite resurse kada je riječ o međunarodnom naučnoistraživačkom radu te usmjeri interes ka međunarodnom djelovanju.

2.2.2. IZRADA I ODOBRAVANJE PROGRAMA

2.2.2.1. Visokoškolska ustanova ima uspostavljene procedure za kreiranje i usvajanje studijskih programa koje su u skladu sa strategijom visokoškolske ustanove.

FINra je, neposredno nakon svog osnivanja i dobivene dozvole za rad i izvođenje studijskog programa *Finansije i računovodstvo* (6.9.2016.), na sjednici Senata (14.10.2016.) usvojila Strategiju razvoja Visoke škole za finansije i računovodstvo FINra 2016.-2020., u kojoj je postavljeno ukupno šest glavnih strateških ciljeva, od kojih se dva najdirektnije odnose na problematiku studijskih programa i nastavni proces putem kojeg se isti izvode (SC 1: *Kontinuirano poboljšanje kvaliteta studijskog programa Visoke škole FINra* i SC 2: *Unapređenje nastavnog procesa Visoke škole FINra*). Statutom Visoke škole, u dijelu VII. Nastavni proces, tj. od člana 44. do člana 73., su pobliže definirana temeljna pitanja vezana uz studijske programe i nastavni proces kojim se studijski programi izvode, poput sadržaja studijskih programa, praćenja njihove primjene ili izvođenja, prirode nastavnih predmeta, ECTS bodova i njihove raspodjele, itd. Usvajanjem na sjednici Senata visoke škole (20.12.2019.) dokumenta pod nazivom Pravilnik za usvajanje novih studijskih programa, izmjenu nastavnog plana i programa i silabusa, pobliže su definirani i dokumentirani redoslijed aktivnosti, način i odgovornosti za uvođenje novih studijskih programa, izmjenu nastavnog plana i programa i silabusa visoke škole. Tako je iz navedenog dokumenta, kao i iz razgovora s učesnicima na sastancima tijekom posjete Komisije stručnjaka FINra-i, očigledno da FINra od 2020. godine ima razrađenu jedinstvenu proceduru predlaganja, ocjene i usvajanja novih ili izmjena postojećih studijskih programa. Prema članovima 4. – 9. spomenutog Pravilnika, predlagač (Direktor) visoke škole podnosi prijedlog novog studijskog programa Senatu visoke škole, koji dalje, nakon razmatranja, donosi odluku o formiranju Komisije za izradu Elaborata o opravdanosti izvođenja novog studijskog programa. Formirana Komisija, po izradi elaborata (u roku šest mjeseci), isti dostavlja Senatu, koji na prvoj sljedećoj redovnoj sjednici raspravlja o kvalitetu i eventualnom prihvaćanju elaborata. U slučaju prihvaćanja elaborata, isti se prosljeđuje nadležnom Ministarstvu u okviru Zahtjeva za licenciranje studijskog programa. Postojeći studijski programi i nastavni planovi se analiziraju najmanje jednom godišnje na sjednici Senata visoke škole, te se usvajaju potrebne izmjene silabusa predmeta (najviše do 20% u toku akademske godine), a na prijedlog nosioca predmeta (član 10. spomenutog Pravilnika).

U prethodno opisanoj proceduri, a prema nalazima Komisije (spomenuti Pravilnik i saznanja Komisije stručnjaka u razgovorima s učesnicima na sastancima tijekom posjete), nisu jednoznačno definirani i nisu u primjeni u visokoj školi planski i sistemski načini prikupljanja podataka potrebnih kako za obrazloženje potrebe za novih studijskim programima, tako i za izradu spomenutih programa. Pitanje planske i organizirane uključenosti pojedinih zainteresiranih strana u pojedine faze procesa izrade studijskih programa također nije jednoznačno riješeno spomenutim Pravilnikom, pa tako Komisiji nije bilo moguće jednoznačno utvrditi ko tačno od zainteresiranih strana - predstavnici prakse, predstavnici Ministarstva, predstavnici lokalne zajednice, ili netko treći - sudjeluje u procesu izrade novih

studijskih programa, na koji način, i u kojem trenutku se od njega traže određene informacije, podaci ili aktivno sudjelovanje. U tom smislu, pisma potpore pojedinih privrednih subjekata i tijela javne vlasti (npr. Obrtnička komora Tuzlanskog kantona, Spin d.o.o. Tuzla, Agrona d.o.o. Živinice i sl.) pokretanju pojedinih studijskih programa/studijskih usmjerenja, povremeni individualni razgovori Uprave škole s pojedinim preduzetnicima, kao i inputi s radionica za izradu Strategije (radionice se dešavaju s velikim, višegodišnjim vremenskim razmacima), iako dobrodošli i vrijedni, se ne mogu tretirati sveobuhvatnim planskim i sistemskim pristupom prikupljanju podataka i informacija, kako za obrazloženje potrebe pokretanja studijskog programa, tako i za njegovu konkretnu izradu, posebice kada je riječ o uključenosti svih zainteresiranih strana u spomenuti proces.

2.2.2.2. Visokoškolska ustanova ima uspostavljene procedure kojima osigurava da su planirani ishodi učenja i korištenje sustava kredita izraženih kroz ECTS bodove sukladni važećem kvalifikacijskom okviru, da se primjenjuju na sve studijske programe, te da su predviđene prilike za stjecanja znanja i vještina van ustanove.

Visoka škola je u trenutku pisanja dokumenta Samoevaluacijski izvještaj (juli, 2020.) izvodila jedan studijski program (*Finansije i računovodstvo*) s dva usmjerenja (*Finansije, bankarstvo i osiguranje; Računovodstvo, revizija i porezi*), dok je u trenutku posjete članova Komisije stručnjaka FINra-i (mart, 2021.) izvodila dva studijska programa s ukupno četiri studijska usmjerenja. Dakle, u međuvremenu je FINra otpočela s izvođenjem još jednog studijskog usmjerenja (*Informacione tehnologije u finansijama i računovodstvu*) na postojećem studijskom programu te s izvođenjem potpuno novog studijskog programa (*Računarstvo i informatika*) s jednim studijskim usmjerenjem (*Programsko inženjerstvo*). Svi studijski programi su javno objavljeni na službenim stranicama visoke škole (<https://finra.ba/>). U spomenutim, javnim objavama studijskih programa na službenim stranicama visoke škole postoje značajna nekonzistentnost i nejasnoće, pa su tako za studijski program *Računarstvo i informatika* (<https://finra.ba/programsko-inzenjerstvo/>) navedeni popis kvalifikacija koji bi upisani studenti po završetku studijskog programa trebali steći (osnovne, specifične, metodološke i interdisciplinarne), ishodi učenja studijskog programa i nastavni planovi i programi. Za razliku od studijskog programa *Računarstvo i informatika*, u slučaju studijskog programa *Finansije i računovodstvo* ishodi učenja nisu javno objavljeni (nisu niti razvijeni za ovaj studijski program), dok je popis kvalifikacija, u trenutku posjete visokoj ustanovi, bio identičan za sva tri studijska usmjerenja (<https://finra.ba/1-finansije-bankarstvo-i-osiguranje/>, <https://finra.ba/2-racunovodstvo-porezi-i-revizija/> i <https://finra.ba/3-it-u-finansijama-i-racunovodstvu/>). U svim spomenutim javnim objavama se ne navode konkretnije informacije o samom sadržaju pojedinih nastavnih predmeta, poput silabusa predmeta, a koji su putem Moodle sistema (interne stranice FINra-e) dostupni samo studentima koji su upisali spomenute studijske programe i predmete.

Kod definiranja ishoda učenja na razini predmeta je također prisutna značajna nekonzistentnost pa tako pojedini predmeti imaju definiran samo jedan ishod učenja, dok neki predmeti imaju definiranih pet, šest ili sedam ishoda učenja (Nastavni plan i program za studijski program *Finansije i računovodstvo*, 2019.; Nastavni plan i program za studijski program *Računarstvo i informatika*, 2020.; Moodle platforma – interni pristup stranicama predmeta <http://finra.work/>). Sami ishodi učenja su često nejasno definirani i predstavljeni opisnim odlomkom s nekoliko dugih, nerijetko zbunjujućih rečenica, posebno za studente. Sadržaji i ciljevi predmeta, predstavljeni u njihovim silabusima, također odražavaju veliku neujednačenost u pristupu nastavnika pisanju silabusa predmeta, pa tako neki predmeti imaju sadržaj predmeta predstavljen u jednom ili dva kratka odlomka, dok su kod drugih predmeta prisutni sadržaji na nekoliko stranica, ponegdje ispisani kao preslik sadržaja knjiga.

Nastavne metode predstavljene u silabusima predmeta (predavanja, vježbe, izrade i odbrane seminarskih radova, diskusije, rad u grupama na konkretnim slučajevima iz prakse, praktični zadaci i sl.) su adekvatne i podstiču studente na samostalno učenje i preuzimanje odgovornosti. U nastavnom planu i programu za studijski program *Računarstvo i informatika* je prisutna potpuna unificiranost nastavnih metoda, bez obzira na značajne razlike u prirodi predmeta uključenih u sam nastavni plan i program (npr. identične nastavne metode za predmete *Engleski jezik 1*, *Osnove računovodstva* i *Objektno-orijentisano programiranje*). U domeni mogućnosti sticanja praktičnih znanja od strane studenata tokom studiranja, u studijske programe visoke škole su ugrađeni obavezni praktični predmeti *Praktično osposobljavanje I., II. i III.* (studijski program *Finansije i računovodstvo*) te *Stručna praksa* (studijski program *Računarstvo i informatika*), regulirani dokumentom pod nazivom Pravilnik o provođenju stručne prakse (dokument broj 2-13-1/18 od 31.03.2018.). Pored spomenutog, studenti FINra-e imaju priliku sticati praktična znanja kroz izučavanja slučajeva iz prakse putem seminarskih radova i putem grupnih zadataka na razini pojedinih nastavnih tema, što je sve dobra podloga za daljnji razvoj i nadogradnju postojećih studijskih programa po ovom pitanju.

Unatoč tome što je FINra dobro razradila shematizaciju studentskih obveza na pojedinim predmetima, kao i propisani način alokacije ECTS bodova po predmetima (dokumenti: Pravilnik o ECTS bodovanju, šifriranju i silabusima predmeta (broj 2-21-1/18 od 03.06.2018.); Pravila studiranja na visokoj školi za finansije i računovodstvo Tuzla (broj 1-4-1/16-2-II-KM od 04.01.2016.); Pravilnik o načinu polaganja ispita i ocjenjivanju studenata na visokoj školi za finansije i računovodstvo FINra Tuzla (broj 38-1-24/17 od 04.10.2017.); Kriteriji za bodovanje nastavnih aktivnosti visoke škole FINra (broj 02-36-1/19 od 16.02.2019.); Uputstvo za izradu seminarskog rada (broj 02-11-9/21 od 07.01.2021.)), prema saznanjima Komisije stručnjaka, dobivenima u razgovorima s učesnicima na sastancima tokom posjete, u ovom području FINra-i predstoji napraviti značajna unapređenja. Tako je od strane Uprave FINra-e kao jedini kriterij alokacije ECTS bodova po predmetima istaknuta 'praktičnost pojedinog predmeta', dok je akademsko osoblje u razgovoru s Komisijom stručnjaka tijekom posjete bilo gotovo jednoglasno u isticanju potrebe redefiniranja važnosti pojedinih elemenata ocjenjivanja

(prevelika važnost seminarskih radova u formiranju konačne ocjene iz predmeta) te zauzimanja strožih kriterija u ocjenjivanju, kako seminarskih radova tako i iskazanog znanja studenata na ispitima. I sami studenti FINra-e su tijekom posjete Komisije stručnjaka istaknuli da ECTS bodovi na pojedinim predmetima nisu odraz stvarnog opterećenja studenata na tim predmetima te su u percepciji izjednačili važnost prisutnosti i aktivnosti na nastavi te seminarskih radova s važnošću formalnih provjera znanja (kolokviji i ispiti). Osim nekoliko potpisanih sporazuma o saradnji i planova za budućnost, usmeno iznesenih od strane učesnika na sastancima tijekom posjete Komisije stručnjaka, internacionalizacija studijskih programa visoke škole, kao dio njezine Strategije međunarodne saradnje 2016.-2020. (SC 3: *Internationalizacija visoke škole FINra*; SC 4: *Unapređenje studijskog programa Finansije i računovodstvo kroz međunarodnu saradnju u periodu 2016.-2020.*), u navedenom periodu gotovo da i nije postojala. Sistem kredita izraženih kroz ECTS bodove je u skladu sa važećim Osnovama kvalifikacijskog okvira u BiH.

Zaključak Komisije o sveukupnoj ispunjenosti Kriterija 2: ZNATNO ISPUNJEN

Pohvale Komisije stručnjaka:

1. Praktična orijentiranost postojećih studijskih programa i primjena nastavnih metoda koje podstiču samostalnost studenata i preuzimanje odgovornosti.
2. Entuzijazam i predanost vodećih ljudi visoke škole osmišljavanju i pokretanju novih studijskih programa.

Preporuke Komisije stručnjaka:

1. Razvoj i primjena planskog i sistemskog pristupa u: a) prikupljanju i obradi podataka potrebnih za utvrđivanje opravdanosti pokretanja i same izrade novih studijskih programa te u b) uključivanju svih zainteresiranih u cjelokupni proces izrade novih studijskih programa.
2. Metodološki jasnije i konzistentnije definiranje ishoda učenja na razini studijskih programa, studijskih usmjerenja i nastavnih predmeta.
3. Provođenje daljnjih unapređenja i metodoloških ujednačenja silabusa predmeta, posebice kada je riječ o ciljevima, ishodima učenja i sadržajima predmeta.
4. Razvoj adekvatnih kriterija i mehanizama osiguranja utemeljene alokacije ECTS bodova po predmetima, koja će predstavljati realnu procjenu količine studentskog opterećenja, kao i posljedično provođenje realokacije ECTS bodova po predmetima.
5. Unapređenje sistema ocjenjivanja po predmetima kroz redefiniranje strukture i važnosti pojedinih elemenata ocjenjivanja, kao i unapređenja kriterija pri ocjenjivanju studenata na provjerama znanja.

6. Ulaganje dodatnih napora u omogućavanju studentima da stječu praktična znanja tijekom studiranja te posebice ulaganje dodatnih napora u internacionalizaciju studijskih programa.

2.2.3. UČENJE, PODUČAVANJE I VREDNOVANJE USMJERENI NA STUDENTA

2.2.3.1. Visokoškolska ustanova primjenjuje procedure kojima se garantuje pravičan, transparentan i dosljedan način ocjenjivanja studenata i kojima se predviđa mogućnost žalbi studenata. Procedure su formalizovane i javno su dostupne

FINra ima i provodi procedure u svrhu transparentnosti i jasnoće u postupku ocjenjivanja studenata. One su javno dostupne i nalaze u formi dokumenata:

- Pravilnik o načinu polaganja ispita i ocjenjivanja studenata (akt broj 38-1-24/17, od 04.10.2017.). Ovim Pravilnikom uređuje se način polaganja ispita i ocjenjivanje studenata na FINra;
- Kriteriji za bodovanje nastavnih i vannastavnih aktivnosti (akt broj 02-36-10-1/19 od 16.02.2019.). Dokumentom je definiran način bodovanja nastavnih i vannastavnih aktivnosti na svim predmetima FINra (prisustvo na nastavi, aktivnost na nastavi, seminarski rad, pismene provjere znanja);
- Statut visoke škole (akt broj 38-2-11-1/16 od 28.09.2016. godine);
- Pravilnik prijave i realizacije ispita (akt broj 01-328-9/19 od 20.12.2019.). Ovaj Pravilnik opisuje glavne aktivnosti koje realizuje Studentska služba FINra-e, aktivnosti koje poduzimaju studenti i aktivnosti i odgovornosti akademskog osoblja po pitanju planiranja i realizacije ispita: prijave ispita, planiranje ispita u skladu sa rokovima i pravilima, blagovremeno održavanje ispita, objavljivanje rezultata ispita, blagovremeno uspisivanje ocjena u matičnu knjigu i druga relevantna pitanja iz ove oblasti, i
- Procedura za upravljanje pismenim pohvalama, prigovorima i sugestijama studenata (akt broj 2-19-1/18 od 20.11.2019.). Ovim dokumentom se regulira nadzor i kontrola postupka podnošenja žalbi, sugestija, pohvala i kritika.

Studenti imaju mogućnost uvida u svoje radove po unaprijed utvrđenim i objavljenim terminima. U Statutu FINra-e (član 71.) je opisana procedura podnošenja žalbi i polaganja ispita pred nezavisnom komisijom. Konačan uspjeh studenta nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, ocjenjuje se i vrednuje sistemom u skladu s ECTS skalom ocjenjivanja. Ispitni rokovi, termini, lokacije i ispitivači se objavljuju na portalu za e-učenje na početku svakog semestra.

Kroz razgovore sa studentima, zaključeno je da su upućeni u procedure ocjenjivanja i na mogućnosti žalbe, te nisu imali primjedbi u vezi nedostataka kod navedenih procedura.

2.2.3.2. Visokoškolska ustanova podstiče aktivan angažman studenata u procesima upravljanja.

Aktivan angažman studenata u procesima upravljanja realiziran je dosljedno. On se ogleda kroz sudjelovanje predstavnika studenata, kao stalnog člana, u radu Senata. Osim

navedenog, studenti FINra-e su uključeni u rad Komisije za osiguranje kvaliteta. Predstavnik studenata u Komisiji bira Senat na prijedlog Studentskog vijeća FINra.

Izbor studenata za učešće u radu VŠU propisan je:

- Statutom VŠU (akt broj 38-2-11-1/16 od 28.09.2016.)
- Statutom Studentskog vijeća VŠU (od 18.12.2019.) i
- Pravilnikom o radu Studentskog vijeća (od 07.03.2020.).

Studenti su organizirani u Studentsko vijeće s ciljem zastupanja interesa studenata, daju svoj doprinos ostvarivanju obrazovnih, nastavnih, akademskih, kulturnih i ostalih društvenih potreba. Komisija je stekla dojam da su studenti uključeni u procese upravljanja i da su zadovoljni svojim položajem.

2.2.3.3. Visokoškolska ustanova podstiče i osigurava međunarodnu mobilnost studenata i zaposlenih, te rukovodi sistemom za širenje njihovih iskustava i primjera dobre prakse.

FINra je svoje planove na polju međunarodne saradnje definisala Strategijom međunarodne saradnje (akt broj 38-1-18-1/16 od 14.10.2016.). U njoj su jasno definirani ciljevi: Uspostavljanje bilateralne saradnje sa inostranim visokoškolskim i istraživačkim ustanovama, privredom i drugim institucijama kroz međunarodne projekte; Mobilnost studenata, nastavnog i administrativnog osoblja; Internacionalizacija Visoke škole FINra; Unaprijeđenje studijskog programa finansije i računovodstvo kroz međunarodnu saradnju u periodu 2016.-2020. Međunarodna mobilnost studenata je predviđena Pravilima studiranja (akt broj 1-4-1/16-2-II-KM, od 04.01.2016. godine).

Što se tiče realizacije navedenih ciljeva, FINra ima potpisan sporazum s Veleučilištem u Slavanskom brodu (akt broj 01-90-1/19 od 07.05.2019) i Libertas međunarodnim sveučilištem sa sjedištem u Zagrebu (potpisan dana 3.4.2019.). Kroz razgovore, zaključeno je da zbog epidemiološke situacije uzrokovane virusom Covid-19, nisu realizirani konkretni ciljevi navedenih sporazuma.

S ciljem ojačanja međunarodne suradnje na VŠU, uspostavljen je Centar za naučno-istraživački rad i međunarodnu suradnju. Zaposlenici FINra prisustvuju radionicama organiziranim od strane Kancelarije za sprovođenje Erasmus plus EU za BiH. Visoka škola organizira gostujuća predavanja međunarodnih stručnjaka, organizira međunarodni simpozij kao i međunarodno indeksirani naučno-stručni časopis.

Unutar Studentskog vijeća postoji osoba zadužena za međunarodnu mobilnost studenata. Do trenutka posjete FINra, zaključeno je da do sada nije realizirana niti jedna mobilnost studenata/nastavnika FINra.

Zaključak Komisije o sveukupnoj ispunjenosti Kriterija 3: ZNATNO ISPUNJEN

Pohvale Komisije stručnjaka:

1. Zastupljenost studenata u organima FINra-e, te u radnim tijelima prilikom izrade politika, koncepata i programa
2. FINra stipendira najbolje studente

Preporuke Komisije stručnjaka:

1. Ojačati mobilnost studenata i nastavnog osoblja
2. Razvijati programe i pojedinačne predmete na engleskom jeziku, te nastaviti promoviranje mobilnosti.
3. uspostaviti sistem tutorstva za novopridošle studente

2.2.4. UPIS I NAPREDOVANJE STUDENATA, PRIZNAVANJE I CERTIFICIRANJE

2.2.4.1. Visokoškolska ustanova osigurava adekvatne uvjete i pruža potporu akademskom napredovanju studenata, osiguravajući jednake mogućnosti.

Visokoškolska ustanova ima i primjenjuje jasne i transparentne procedure za upis studenata koje su definisane javnim konkursom, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju Tuzlanskog kantona te na temelju suglasnosti na utvrđen broj i planiranu strukturu studenata za upis na prvu godinu. Kriteriji su transparentni i javno dostupni. Uvidom u broj upisanih studenata, vidljivo je da je on iz godine u godinu konstantan.

Visokoškolska ustanova ima javno dostupna Pravila studiranja (akt broj 1-4-1/16-2-II-KM od 04.01.2016.) u kojima su uređeni organizacija i izvođenje studijskih programa, pravila studiranja, vrednovanje rada studenata, trajanje studija i sl. Detaljne informacije o sadržajima, nastavnim planovima i programima, akademskom kalendaru za aktuelnu akademsku godinu, obavezno se objavljuju na web stranici i oglasnoj ploči škole. Informacije o ilabusima predmeta su objavljene na internoj stranici FINra-e. Nastavnici su obavezni na početku svake akademske godine (na prvom predavanju), studentima predstaviti sadržaj kolegija i njihove obaveze.

FINra kontinuirano prikuplja podatke i analizira uspjeh prolaznosti studenata po studijskim programima te poduzima aktivnosti, mjere i preporuke na unapređenju uspjeha studenata.

Visokoškolska ustanova stipendira najbolje studente na FINra-i, čime se motiviraju za rad i potiče njihovo napredovanje. Kroz razgovore sa studentima, Komisija je zaključila da nisu upoznati s ishodima učenja u okviru nastavnih programa.

2.2.4.2. Visokoškolska ustanova ima uspostavljen sistem za priznavanje kvalifikacija i perioda studiranja sukladno Lisabonskoj konvenciji o priznavanju kvalifikacija, te prethodnog učenja.

Za pitanje priznavanja kvalifikacija i perioda studiranja, odgovorna je Komisija za priznavanje ispita. Studentima koji su prešli sa drugih visokoškolskih ustanova na FINra ili studentu koji ima položene ispite iz prethodnog školovanja, rješenjem Direktora priznaju se položeni ispiti, a na osnovu izvještaja Komisije koji usvaja Senat.

Za postupanje u ovim situacijama i za potrebe provođenja procedure prelazaka i priznavanja ispita položenih na drugim visokoškolskim ustanovama Senat usvojio je:

- Pravilnik o uslovima prelaska sa drugih visokoškolskih ustanova na Visoku školu FINra (akt broj: 38-1-1-19/17 od 28.09.2017.) i
- Proceduru za postupanje po zahtjevu kandidata u postupku priznavanja ispita položenih na drugim Visokoškolskim ustanovama i prelaska na Visoku školu FINra.

Sistem prepoznavanja je u skladu s Lisabonskom konvencijom o priznavanju kvalifikacija i prema razgovorima s interesnim skupinama, koristi se i odvija bez problema. Na VŠU je u 2019./2020. godini 38 studenata s drugih studija i drugih visokoškolskih ustanova nastavilo svoj studij.

2.2.4.3. Visokoškolska ustanova pravovremeno studentima osigurava potvrdu/uvjerenje o diplomiranju, uključujući dodatak diplomi.

Visokoškolska ustanova osigurava pravovremeno uvjerenje o diplomiranju, zajedničku promociju i dodjelu diploma svih diplomanata, te dodatak diplomi koji se izdaje svim diplomantima.

FINra je usvojila Pravilnik o formi i grafičkim standardima diplome i dodatka diplome o završenom prvom ciklusu studija koje izdaje FINra (akt broj 01-56-12-1/20 od 10.02.2020.). Ovaj Pravilnik u svom prilogu ima dodatak diplome, odnosno, nacrt izgleda dodatka diplome. Dodatak diplome urađen je u skladu sa odredbama Bolonjske deklaracije i zadovoljava sve kriterijume iste.

Komisija je dobila na uvid formu potvrde/uvjerenja o diplomi i formu dodatka diplomi. Važno je naglasiti da FINra do sada nije imala promociju završenih studenata, te do sada nisu izdavali dodatak diplomi.

Zaključak Komisije o sveukupnoj ispunjenosti Kriterija 4: U POTPUNOSTI ISPUNJEN

Pohvale Komisije stručnjaka:

1. Sistem priznavanja perioda studiranja provedenog van matične ustanove je dobro razvijen i dobro funkcionira u praksi.

Preporuke Komisije stručnjaka:

1. Poboľjšati infrastrukturu za studente s invaliditetom
2. Uskladiti ishode učenja na razini predmeta sa ishodima na razini studijskog programa, te osigurati da su svi studenti upoznati sa ishodina učenja na nivou predmeta
3. Uvesti funkciju demonstratora koji može držati određeni broj sat vježbi studentima nižih godina

2.2.5. NASTAVNO OSOBLJE

2.2.5.1. Visokoškolska ustanova zapošljava dovoljan broj akademskog osoblja.

FINra trenutno broji 59 uposlenika (nastavno osoblje i administracija). Od toga u stalnom radnom odnosu je 16 uposlenika (12 članova akademskog osoblja i 4 člana administracije). Od ukupnog broja stalnih uposlenika, 12 uposlenika je iz reda nastavnog osoblja (3 profesora, 5 predavača, 2 asistenta i 2 stručnjaka iz prakse), a 4 iz reda nenastavnog osoblja (administrativno - tehničko osoblje).

Analizom je zaključeno da je trenutni broj nastavnog osoblja - zaposlenici sa punim radnim vremenom, zadovoljava uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju TK i Standardima i normativima u pogledu potrebnog broja nastavnika u radnom odnosu i opterećenja nastavnika. U ovoj školskoj godini FINra od vanjskih saradnika ima angažovanih 17 profesora, 7 predavača, 3 asistenta i 13 stručnjaka iz prakse, što iznosi ukupno 40 vanjskih saradnika.

FINra ima definirane planove pokrivenosti nastave, podatke o broju, spolu, starosti i zvanjima akademskog osoblja. Na nivou Škole, omjer nastavnik/student je 4 studenta po jednom nastavniku. Opterećenja nastavnika su optimalna i ne prelaze 6h sedmično (optimalno prema Standardima i normativima visokog obrazovanja Tuzlanskog kantona, dio III Ljudski resursi, član 18 dokument broj 02/1-38-16040/15).

S obzirom na činjenicu da se Škola u velikoj mjeri oslanja na vanjske resurse u pogledu angažmana vanjskih saradnika, a uvažavajući strateška opredjeljenja koja su usmjerena ka širenju institucije, Komisija preporučuje povećanje broja stalno zaposlenih nastavnika, na račun angažovanja vanjskih saradnika.

2.2.5.2. Visokoškolska ustanova priprema plan zapošljavanja i planiranje razvoja karijera, u skladu sa analizom koja se redovno provodi.

U toku intervjuja jasno se vidi da Direktor FINra-e planira zapošljavanje na osnovu informacije koju mu dostavlja Senat. Senat FINra-e prije početka akademska godine razmatra opterećenost nastavnika te planira realizaciju nastave vodeći računa o opterećenju nastavnika i saradnika u skladu sa Standardima i normativima. Komisija smatra da ovakve procedure treba standardizirati, vremenski sinhronizirati te ujednačiti set kriterija na osnovu koji se dolazi do podatka o opterećenju, odnosno do potrebe za novima zapošljavanjem pa tako i plana zapošljavanja.

U toku intervjuja ili u dokumentaciji Komisija nije identificirala sistem koji služi za praćenje profesionalnog napretka akademskog osoblja (nastavnog i/ili naučnoistraživačkog). Komisija predlaže da FINra u narednom periodu razvije HR strategiju koja će sadržavati plan profesionalnog razvoja uposlenika. Takav dokument je od krucijalnog značaja s obzirom na strateške smjernice. U cilju očuvanja studijskih programa, FINra treba razmotriti i načine podrške profesionalnom napredovanju osoblja (materijalne i nematerijalne beneficije).

2.2.5.3. Visokoškolska ustanova primjenjuje pravične i transparentne procese i procedure kod zapošljavanja i unapređenja zaposlenih. Procedure su utvrđene unaprijed, javno su dostupne i usklađene su sa važećim zakonskim propisima. Članovi u sastavu komisije za izbor u zvanje akademskog osoblja su kompetentni u datoj naučnoj/umjetničkoj oblasti (poljima i granama) u kojoj kandidat traži izbor u zvanje.

Uvidom u dokumentaciju, te online portal zaključilo se da postoji javnost i transparentnost izbora nastavnog osoblja koje se prvi put bira u nastavna zvanja na FINRa-i. Ona je osigurana putem javnog objavljivanja konkursa za izbor u nastavna i saradnička zvanja u najmanje jednom dnevnom listu i na web stranici. Procedura izbora je jasna i transparentna i zasniva se na relevantnoj zakonskoj regulativi na nivou Tuzlanskog kantona. Kriteriji su definirani kroz dokument Senata, Pravilnik o uslovima u postupku izbora nastavnika i saradnika (Odluka broj 02-238-8/19 od 20.12.2019. godine).

Detalji procedure su opisani u dokumentima:

- Procedura za zapošljavanje neakademskog osoblja i educiranje neakademskog osoblja (Odluka broj 01-299-1/19 od 20.11.2019. godine)
- Pravilnik o uslovima i postupku izbora nastavnika i saradnika (Odluka broj 02-238-8/19 od 20.12.2019. godine)
- Politika planiranja i zapošljavanja akademskog osoblja, educiranja osoblja i nagrađivanja po osnovu postignutih rezultata (Odluka broj 02-328-10/19 od 20.12.2019. godine)

2.2.5.4. Visokoškolska ustanova pruža prilike za profesionalni razvoj svih svojih zaposlenih, te ih podstiče da te prilike iskoriste.

Uvidom u dokumentaciju vidi se da je FINRa donijela Politiku planiranja i zapošljavanja akademskog osoblja, educiranja osoblja i nagrađivanja po osnovu postignutih rezultata. Ovim dokumentom bi trebala biti osigurana podrška za profesionalni razvoj svih zaposlenika iz reda akademskog osoblja. Za edukaciju neakademskog osoblja također postoji Procedura. Međutim, oba dokumenta su iz novembra 2019. godine i Komisija nije našla dokaze da su zaživjeli u praksi. Plan profesionalnog razvoja, odnosno sistematizirano praćenje postignuća je preduslov koji je potrebno ispuniti da bi dokumenti zaživjeli u praksi.

FINRa pruža prilike i podršku profesionalnom usavršavanju zaposlenika u oblasti njihovog djelovanja kroz prisustvo i prilike za objavu radova na godišnjem međunarodnom simpoziju čiji je suorganizator. Također, FINRa pruža podršku zaposlenicima za objavu radova u međunarodno indeksiranom časopisu Poslovni konsultant čiji je FINRa izdavač. Uvidom u dokumentaciju evidentno je da svi zaposleni ove mogućnosti i koriste.

Budući da Komisija nije našla dokaze da nastavnici u adekvatnom omjeru učestvuju i u naučnoistraživačkom radu na međunarodnoj sceni, Komisija predlaže da se ovaj segment djelovanja FINRa-e pojača. FINRa treba osigurati podršku nastavnicima da učestvuju na

konferencijama, za objave radove u međunarodnim publikacijama, za učešće na stručnim edukacijama i seminarima, inhouse treninge,...

Komisija predlaže i uvođenje sufinansiranja naučnog rada te definiranje kriterija po kojima se odobrava sufinansiranje.

2.2.5.5. Visokoškolska ustanova akademskom osoblju pruža adekvatne uslove za aktivan angažman u oblasti istraživačkog rada.

Na osnovu svega što je prezentovano, može se konstatovati da FINRa pruža nastavnom osoblju podršku u njihovom angažmanu u oblasti istraživačkog rada kroz stvaranje formalnog okvira definisanog u dokumentu Politika planiranja i zapošljavanja akademskog osoblja, educiranja osoblja i nagrađivanja po osnovu postignutih rezultata. Pored toga, u okviru FINRa-e je osnovan i Centar za naučnoistraživački rad i međunarodnu saradnju kroz Strategiju 2016.-2020. (Odluka o osnivanju organizacione jedinice Visoke škole broj 03-343-5/19 od 26.12.2019. godine). Do sada Centar nije imao rezultate rada, ali se na osnovu intervjua može zaključiti da je FINRa opredijeljena da se u budućnosti oslanja na usluge Centra.

Komisija nije utvrdila da postoje regulisanja pitanja kao što su:

- plaćeno odsustvo u svrhu participacije u naučnim konferencijama, projektima i posjetama drugim ustanovama,
- plaćanje kotizacija za učestvovanje na naučnim konferencijama i
- (su)finansiranje izdavačke djelatnosti.

Komisija predlaže da Senat iznađe dodatne stimulative mjere u ovoj oblasti.

Zaključak Komisije o sveukupnoj ispunjenosti Kriterija 5: ZNATNO ISPUNJEN

Pohvale Komisije stručnjaka:

1. Broj stalno zaposlenih nastavnika se povećava.
2. Aktiviranje Centra koji će osigurati viši stepen angažiranosti nastavno gosoblja na polju naučnoistraživačkog rada

Preporuke Komisije stručnjaka:

1. S obzirom na činjenicu da se FINRa u velikoj mjeri oslanja na vanjske resurse u pogledu angažmana vanjskih saradnika, a uvažavajući strateška opredjeljenja koja su usmjerena ka širenju institucije, Komisija preporučuje povećanje broja stalno zaposlenih nastavnika.

2. Definirati proceduru donošenja plana zapošljavanja i planiranja razvoja karijera akademskog i neakademskog osoblja.
3. Osmisliti načine podrške i stimulacije profesionalnom razvoju i napretku zaposlenika.
4. Intenzivirati napore na poticanju naučnoistraživačkog rada (posebno objava nastavnika u publikacijama koje nisu direktno u vezi sa FINra-om). Iako naučnoistraživački rad nije obaveza u visokoj školi, treba imati u vidu da je plan FINra-e djelovanje ka formiranju preduzetničkog univerziteta, te se ova preporuka daje u tom kontekstu.

2.2.6. RESURSI ZA UČENJE I PODRŠKA STUDENTIMA

2.2.6.1. Visokoškolska ustanova ima dovoljno resursa (moderne učionice, računari, e-table i dr. savremenu IT opremu, pojedinačne i grupne prostore za učenje, itd.) i uvjete za kompletno osoblje i sve studente.

Visoka škola za finansije i računovodstvo FINra nalazi se na adresi u gradu Tuzla. Standardi prostora i opreme koji se koriste su definirani standardima i normativima visokog obrazovanja Tuzlanskog kantona usvojenim od strane Vlade TK. Tokom prvog dana posjete, Komisija se uvjerila u prostorne resurse VŠU FINra. Tokom obilaska zgrade fakulteta konstatirano je da je VŠU koristi 1 veliki amfiteatar, 1 salu za obuku te 3 specijalistička kabineta. Pored toga nastavno osoblje i administracija imaju na raspolaganju dovoljan broj ostalih kabineta. Svi prostori su opremljeni modernim školskim i kancelarijskim namještajem te savremenom IT opremom. Struktura raspoloživog prostora je sljedeća:

RESURSI I INFRASTRUKTURA

Kvadrata

Amfiteatar	154 m ²
Velika učionica	79.19 m ²
Holovi i hodnik	130 m ²
Mala učionica	42.84 m ²
Učionica za obuku na računarima	55.83 m ²
Biblioteka	15.75 m ²
Kabinet 1	8.55 m ²
Kabinet 2	8.62 m ²
Zbornica	15.32 m ²
Studentska služba	23.81 m ²
Kancelarija direktora	34.39 m ²
WC 1	17.74 m ²
WC 2	20.5 m ²
Dodatni prostor (u krugu objekta)	600 m ²
Dodatni prostor (u objektu)	538 m ²

UKUPNO: 1.744,50 m²

Prostor je namjenski projektovan za edukativne svrhe pa je veći dio površine namijenjen nastavnim aktivnostima i radu sa studentima, dok su u preostalom dijelu projektovani posebni prostori za akademsko i neakademsko osoblje. Optimalna površina po jednom studentu je 6 m² (propisano Standardima i normativima visokog obrazovanja Tuzlanskog kantona, član 10.). Za poslove održavanja higijene u objektu angažirana je firma Elbe d.o.o. Tuzla. Prostor je uredan.

2.2.6.2. Visokoškolska ustanova ima biblioteku opremljenu adekvatnim brojem bibliotečkih resursa u štampanom i elektronskom obliku i odgovarajući prostor i opremu za korišćenje bibliotečkih usluga i za akademsko osoblje i za studente.

VŠU FINra posjeduje biblioteku sa značajnim brojem naslova kao i pristup e-biblioteci eBook Business Subscription Collection (EBSCO).

U akademskoj 2016/17. godini bilo je 15.750, u 2017/18. godini – 15.883, dok je u 2018/19. godini ukupan broj bibliotečkih jedinica bio 18.488. Tokom obilaska biblioteke, Komisija je dobila uvid u prostor biblioteke u čijem fondu je trenutno 22.448 knjiga u printanom i elektronskom izdanju. Uglavnom su u pitanju knjige iz oblasti ekonomije (računovodstvo, finansije, revizija, menadžment). Osim toga, FINra posjeduje i značajnu informatičku opremu, računare, instrumente i drugu opremu za izvođenje praktičnog rada u nastavi i naučnih istraživanja, kao i pojedinačne i grupne prostore za učenje i slično. Moderne učionice su opremljene sa e-tablami i savremenom IT opremom. Studenti koriste EBSCO citatnu bazu. U toku su aktivnosti na potpisivanju ugovora sa JB „Derviš Sušić“ u Tuzli.

Studenti VŠU FINra po okončanju studija imaju mogućnost da polaganjem ispita steknu zvanja certificiranih računovođa jer je Nastavni plan i program tokom studija usklađen sa Nastavnim planom i programom za sticanje zvanja u računovodstvenoj profesiji u BiH.

U tom cilju FINconsult kao osnivač VŠU pruža podršku studentima kroz omogućavanje pristupa seminarima kontinuirane profesionalne edukacije, gdje studenti zajedno sa računovođama i revizorima prate stručne seminare i teme i u toku su sa svim aktuelnostima finansijsko-računovodstvene profesije u BiH.

2.2.6.3. Visokoškolska ustanova sistemski i djelotvorno planira, koristi i provjerava svoje resurse, sukladno strateškom planu.

VŠU FINra kroz svoja strateška dokumenta je definirala smjernice za transformaciju VŠU u poduzetnički univerzitet. Namjera je do 2025. god. realizirati taj cilj. U skladu sa tim prate se potrebe i blagovremeno reagira. Samo tokom 2020. godine VŠU je izvršila nabavku nove opreme u vrijednosti od 60.000 KM što je također doprinijelo adekvatnoj prilagodbi vanrednoj situaciji izazvanoj globalnom epidemijom bolesti Covid-19, a zbog koje se povremeno organizira online nastava. Komisija se uvjerila da su resursi adekvatni za akademsko osoblje i studente i da su u stalnom porastu. Resursima se strateški upravlja, u okviru dostupnih potencijala. Koriste se moderne platforme za komunikaciju i obuku. S obzirom da ova visoka škola proizvodi kadrove specijalizirane za računovodstvo i reviziju, obuka se izvodi na programima koji su aktuelni kod računovodstvenih servisa u BiH (finansijsko knjigovodstvo, materijalno knjigovodstvo, blagajničko poslovanje, PDV obračun i evidencija, upravljanje zalihama i dr.) Koriste se i posebni moduli za provođenje ispita iako zbog zakonske obaveze TK insistira se na fizičkom prisustvu. Silabusi se nalaze na aplikaciji e-nastava kao i potrebna literatura.

Na FINra je u 2019/20 godini bilo angažovano je 55 profesora, predavača, asistenata i stručnjaka iz prakse. Struktura je kako je prikazano u tabeli:

AKADEMSKO OSOBLJE 2019/2020.			
Nastavna zvanja	Radni odnos/RO	Vanjski saradnik/VS	Ukupno
<i>Profesori Visoke škole FINra</i>	3	5	5
Profesor Emeritus	-	2	2
Redovni profesor	1	5	5
Vanredni profesor	-	2	2
Docent doktor	2	4	6
<i>Predavači Visoke škole</i>	2	-	-
Doktor nauka	-	-	-
Magistar/master	2	9	13
<i>Asistent Visoke škole</i>	2	-	-
Magistar/master	-	-	-
dipl.oec/bacc.oec	2	6	8
<i>Stručnjak iz prakse</i>	-	12	12
Ukupno	10	46	55

2.2.6.4. Visokoškolska ustanova zapošljava dovoljan broj administrativnog i pomoćnog osoblja.

Na FINra su u akademskoj 2019/20 godini bila angažovana 3 zaposlenika iz kategorije administrativnog (nenastavnog) osoblja. Iako je ekspeditivnost na visokoj razini, evidentno je da je neke službe potrebno popuniti. Naime trenutno službu računovodstva i finansija pokriva jedna osoba jer je drugi uposlenik na porodiljskom gdje mu je u međuvremenu istekao ugovor. Vidljiva je intencija da se ljudski resursi u domenu administracije i usluga efikasnije koriste kako bi se bolje upravljalo troškovima. Međutim, rastom broja studenata te ukupne poslovne aktivnosti neophodno je popuniti radnu poziciju finansijskog službenika.

2.2.6.5. Visokoškolska ustanova ima adekvatne procedure i resurse za provođenje svoje strategije za međunarodne aspekte rada

Na FINra organizirana je Služba za međunarodnu saradnju (1 zaposlen) s ciljem koordinacije aktivnosti i razvoja međunarodnih odnosa s partnerskim univerzitetima i ostalim nastavnim, istraživačkim i drugim partnerskim institucijama i mrežama saradnje iz Evrope i svijeta. VŠU nam je na uvid priložila „Strategiju razvoja“ (akt br.38-1-18/16 od 14.10.2016. god) te „Strategiju međunarodne saradnje“ (akt br.38-1-18-1/16 od 14.10.2016. god).

Služba aktivno promoviše i implementira više projekata i programa koji se odnose na međunarodnu mobilnost studenata, nastavnog i nenastavnog osoblja (Erasmus+, KA1,...), evidentira i implementira uspostavljanje međunarodne saradnje kroz bilateralne sporazume. Dosad su potpisani sporazumi sa Veleučilištem u Slavanskom Brodu, Libertas Zagreb i Visokom školom iz Virovitice. Namjera je zajedno sa partnerima uvesti nekoliko studijskih programa kao što je Ekološka poljoprivreda i Menadžment. Kad je nastavno osoblje u

pitanju, uzima se učešće na međunarodnim simpozijumima. Tokom 2020. godine na simpozijumu u Beogradu učestvovalo je 6 nastavnika ove VŠU. Svi nastavnici imaju priliku objavljivati radove u međunarodno indeksiranom naučno-stručnom časopisu „Poslovni konsultant“.

Na VŠU FINra u toku je nastava. Nastavni proces se trenutno realizuje po kombinovanom modelu *in class* i *online*. Sva predavanja i vježbe se snimaju i taj nastavni materijal se postavlja na e-nastavu preko web stranice FINra. Dostupan je studentima tokom cijele akademske godine.

Zaključak Komisije o sveukupnoj ispunjenosti Kriterija 6: ZNATNO ISPUNJEN.

Pohvale Komisije stručnjaka:

1. FINra podržava svoje studente kroz umanjeње cijene školarine.

Preporuke Komisije stručnjaka:

1. Preporučuje se VŠU FINra nadogradnja aplikacije studentske službe u cilju boljeg uvida i praćenja svih procesa kao i implementacija DMS programa.
2. Preporučuje se VŠU FINra unapređenje IS kroz pribavljanje certifikata i softwera za zaštitu podataka VŠU.
3. Preporučuje se VŠU FINra veći angažman na oživljavanju Centra za NIR, što je definirano Strategijom razvoja naučno-istraživačkog rada te konkretizacija sporazuma o mobilnosti studenata.
4. Popuniti upražnjeno mjesto službenika u službi finansija.

2.2.7. UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA

2.2.7.1. Visokoškolska ustanova koristi informacione sisteme u cilju prikupljanja, analiziranja i korištenja informacija radi djelotvornosti i unaprijeđenja nastavnog procesa, istraživačkog rada/razvoja umjetnosti, doprinosa razvoju društva, upravljačkih i administrativnih djelatnosti.

Upravljanje informacijama na visokoj školi se odvija fragmentirano putem nekoliko odvojenih informacionih sistema, kroz koje se prikuplja i ažurira velik broj podataka i informacija. Prikupljeni podaci, informacije i rezultirajuće analize se pohranjuju i čuvaju u posebnim, za tu svrhu kreiranim excel i word datotekama i mapama, kao i u fizičkim obliku u registratorima. Kao temelj informacijske sigurnosti, uveden je sistem pravne sigurnosti podataka koji se obrađuju, kao i zaštita privatnosti (Samoevaluacijski izvještaj, str. 77). Komisija za kvalitet i Menadžer kvaliteta, ovisno o svojim planskim aktivnostima, i u dogovoru s Upravom FINra-e, intenzivno koriste prikupljene podatke za potrebe analitike i raspolaganja informacijama, a radi djelotvornosti i unapređenja nastavnog procesa i ostalih aktivnosti visoke škole. Pored imenovanja povremenih radnih grupa, a koje se u analitici podataka i informacija bave određenim pitanjima od interesa, Uprava i Komisija za kvalitet povremeno angažiraju stručnu osobu, u vidu profesora statistike, kao ispomoć za potrebe provođenja određenih statističkih analiza. Producirane analize su predmet razmatranja, kako od strane Komisije za kvalitet, tako i Direktora i Senata FINra-e, a u cilju poduzimanja eventualnih unapređenja u različitim aktivnostima visoke škole.

2.2.7.2. Visokoškolska ustanova redovito prikuplja i analizira podatke o napredovanju studenata kroz studije, stopi uspješnosti i napuštanja studija, omjeru studenata i nastavnog osoblja, itd.

FINra u svom funkcioniranju koristi nekoliko odvojenih informacionih sistema, svaki za različitu namjenu. Tako se službena web stranica koristi za informiranje javnosti o najvažnijim aspektima funkcioniranja visoke škole, posebice o nastavnom procesu (Pravilnik o upravljanju informacijama na web stranici visoke škole FINra). Studentska služba ima vlastiti softver za potrebe evidencije studenata i rada studentske službe, u okviru kojeg su pohranjeni i podaci o akademskom osoblju. Za potrebe provođenja nastave na daljinu, posebice u uvjetima pandemije bolesti COVID-19, visoka škola koristi Moodle sistem, iz kojeg za potrebe prikupljanja, analiziranja i korištenja informacija crpi brojne podatke vezane uz nastavni proces. Podaci i informacije, prikupljeni putem Moodle sistema, kao i anketiranjem studenata, administrativnog osoblja, akademskog osoblja i poduzeća partnera ili iz nekih trećih izvora, se pohranjuju u posebnim, za to kreiranim datotekama i mapama.

Kada je riječ o prikupljanju podataka o studentima, FINra redovno prikuplja i ažurira osnovne podatke, kontakt podatke te podatke vezane uz studiranje studenata, poput podataka o odslušanim predmetima i položenim predmetima pojedinog studenta, trenutni status/godina studiranja pojedinog studenta i sl. (dokumentacija vezana uz studiranje i uspjeh studenata). Među prikupljenim podacima treba istaknuti i detaljne podatke i analitiku

koju FINra izrađuje o prolaznosti studenata na pojedinim predmetima (Analize izlaznosti i prolaznosti studenata na završnim ispitima), kao i analitiku omjera studenata i nastavnog osoblja (Samoevaluacijski izvještaj, str. 66). S druge strane, FINra ne provodi detaljnije i fokusiranije prikupljanje i analizu podataka o npr. stupnju prolaznosti/odustajanja studenata na razini cijele studijske godine, prosječnom periodu studiranja studenata, zapošljivosti studenata i sl.

Visoka škola ima zaposlenog jednog IT stručnjaka koji obavlja različite poslove vezane uz spomenute informacione sisteme, među kojima se ističu: implementiranje sistema e-nastave i DL koncepta nastave na visokoj školi, moderniziranje IT opreme i održavanje mreže, redizajniranje i ažuriranje web stranice visoke škole, pružanje podrške u rješavanju IT problema, sudjelovanje u planiranju, unapređenju i implementaciji IT sistema na visokoj školi i dr. (Ugovor o radu zaposlenika). Pored jednog zaposlenika u radnom odnosu, FINra je za potrebe razvoja i održavanja informacionog sistema studentske službe (softver za potrebe evidencije i rada studentske službe), kao i za inicijalnu izradu i naknadno održavanje službene web stranice, angažirala vanjsko poduzeće (Agencija Inform Živinice; dokument: Ugovor o izradi aplikacije). U okviru spomenutog outsourcinga angažirano poduzeće čuva sigurnosne kopije najvažnijih podataka visoke škole (podaci iz softverskog programa studentske službe) na svom Cloud sistemu/serveru.

Najvažnije odluke vezane uz informacioni sistem donosi Upravni odbor škole na čelu s Direktorom. U tom smislu, iako je informacioni sistem trenutno jedna od najsvjetlijih točaka funkcioniranja FINra-e, njegovom razvoju u budućnosti treba pristupiti na proaktivniji i planski način. Naime, jedini plan unapređenja informacionog sistema od osnivanja FINra-e, a temeljem prijedloga Komisije za kvalitet, je usvojen odlukom Direktora u maju 2020., u vrijeme pandemije bolesti COVID-19 i potpuno drugačijih uslova i zahtjeva izvođenja nastave (Odluka o usvajanju Plana za unapređenje informacionog sistema i informiranja javnosti). Sam plan unapređenja se odnosio na pobliže definiranje finansijskog ulaganja u novu informatičku opremu, unapređenje e-nastave (Moodle platforma), izgradnju softvera studentske službe te informiranje javnosti i objavu informacija na web stranici.

2.2.7.3. Visokoškolska ustanova redovito prikuplja i analizira podatke o radu, starosnoj strukturi i kvalifikacijama akademskog osoblja, uključujući omjer vlastitog i gostujućeg osoblja.

Kada je riječ o podacima koje FINra prikuplja i analizira o svom akademskom i drugom osoblju, ti podaci su prvenstveno demografske, statusne i pravne prirode (osnovni podaci, formalne kvalifikacije i status, podaci vezani uz radni odnos). Iz spomenutih podataka FINra producira analize poput strukture akademskog osoblja po zvanjima, strukture akademskog osoblja po spolu te omjera vlastitog i vanjskog akademskog osoblja (Samoevaluacijski izvještaj, str. 64-67). Također, putem studentskih evaluacija, visoka škola prikuplja podatke i analizira nastavni rad svog akademskog osoblja (Dokumentacija vezana uz analitiku i rezultate ankete studenata). Pored navedenoga, svi nastavnici imaju objavljenu vlastitu

biografiju/CV na službenim stranicama visoke škole (<https://finra.ba/nastavnici/>). S druge strane, FINra ne provodi detaljnije i fokusiranije prikupljanje i analizu podataka o npr. broju objavljenih radova akademskog osoblja u određenom razdoblju, citiranosti publiciranih radova akademskog osoblja, broju usavršavanja (znanstvenih i stručnih) akademskog osoblja u određenom periodu, prikladnosti ili kvalificiranosti akademskog osoblja za izvođenje povjerenih im predmeta i sl. Slično se može reći i za praćenje napredovanja administrativnog osoblja, gdje ne postoji utemeljena praksa praćenja njihova usavršavanja i napredovanja. Navedene analize bi uvelike pomogle unapređenju studijskih programa i nastavnog procesa, kao i sistemskom planiranju napredovanja i općenito karijera vlastitog akademskog i administrativnog osoblja.

Zaključak Komisije o sveukupnoj ispunjenosti Kriterija 7: ZNATNO ISPUNJEN

Pohvale Komisije stručnjaka:

1. Prikupljanje i obrada velikog broja podataka i informacija kroz nekoliko savremeno ustanovljenih informacionih sistema.
2. Savremena informatička oprema na visokoj školi te brze i pravovremene reakcije visoke škole u unapređenju informacionih sistema u novonastaloj situaciji pandemije bolesti Covid-19.

Preporuke Komisije stručnjaka:

1. Ulaganje napora u daljnju nadogradnju i objedinjavanje odvojenih informacionih sistema visoke škole, i njihovih potpornih procesa, u jednu integriranu cjelinu koja će omogućiti lakši pristup i baratanje podacima i informacijama iz objedinjenog informacionog sistema, kako vodećim organima visoke škole (Upravni odbor, Direktor, Komisija za kvalitet), tako i akademskom i administrativnom osoblju.
2. Razvoj odgovarajućeg sistema praćenja i analitike znanstvenog i stručnog usavršavanja i razvoja akademskog osoblja te stručnog usavršavanja administrativnog osoblja, a s ciljem sistemskog planiranja napredovanja i karijere na razini svakog pojedinog nastavnika i stručnog saradnika.

2.2.8. INFORMISANJE JAVNOSTI

2.2.8.1. Visokoškolska ustanova na svojoj internetskoj stranici objavljuje relevantne informacije o svojim aktivnostima, uključujući informacije o studijskim programima i zvanjima koje nudi, a koje su jasne, točne, objektivne, aktuelne i lako dostupne. Informacije se objavljuju na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku.

Web stranica FINra je dobro vizuelno uređena, prilagođena za različite uređaje (desktop, web, tablet). Pregledom internetske stranice FINra vidljivo je da ova ustanova objavljuje relevantne informacije o svojim aktivnostima, uključujući informacije o studijskim programima i zvanjima koje nudi. Daje popis predmeta i ECTS bodova po semestrima, opis redovnog studija i studija na daljinu, opis kompetencija budućih studenta. Informacije se objavljuju na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku.

U trenutku posjete komisije, FINra nije imala SSL sigurnosni certifikat, čime se ugrožavala sigurnost korisnika, kao i vlasnika web stranice. U trenutku pisanja izvještaja, vidljivo je da je FINra otklonila navedeni nedostatak.

FINra koristi društvene mreže za promociju svojih aktivnosti (Facebook, Instagram, Youtube kanal).

2.2.8.2. Visokoškolska ustanova na svojoj internetskoj stranici pruža informacije o djelatnostima u oblasti istraživačkog rada i informacije o radu svog akademskog osoblja (publikacije, projekti, konferencije, itd).

FINra objavljuje Godišnjak aktivnosti Visokoškolske ustanove FINra, koji ima za cilj da javnosti predstavi aktivnosti studenata, nastavnog osoblja i partnera FINra. Na web stranici se objavljuju podaci u učešćima akademskog osoblja na relevantnim događanjima, usavršavanjima, projektima i publikacijskoj djelatnosti. Uvidom u web stranicu, uočljiv je nedostatak objava u vezi istraživačkog rada akademskog osoblja.

2.2.8.3. Visokoškolska ustanova osigurava sistematičnu komunikaciju s vanjskim zainteresiranim stranama.

FINra ima dobru komunikaciju sa spoljnim zainteresovanim stranama, što je potvrđeno kroz razgovore sa zainteresiranim stranama.

Što se tiče sistematične komunikacije, FINra ima usvojen Pravilnik o upravljanju informacijama na web-u (2-24-1/18 od 07.07.2018.), kojim se određuju nadležnosti, način prikupljanja i objavljivanja informacija na web stranici visoke škole, odgovornost za sadržaj informacija, ažuriranje i sankcije za neobjektivno informisanje. Također, FINra je razvila Strategiju komuniciranja (2-24-1/18 od 07.07.2018.) sa javnošću i definisanim ciljnim grupama, u dijelu koji se odnosi na komunikaciju putem web stranice. Prilikom posjete, FINra nam je dala na uvid i Marketing plan za 2021. godinu, gdje su detaljno opisane aktivnosti za

komunikaciju s zainteresiranim stranama, nositelji aktivnosti, indikatori i vremenski rokovi za implementaciju istih.

FINra ima razvijen vodič za studente i održava dane otvorenih vrata kao događaje koji promovišu VŠU. FINra redovno održava dobru komunikaciju sa različitim medijima. Za vanjsko komuniciranje koristi se i Facebook/Instagram stranica FINra.

Zaključak Komisije o sveukupnoj ispunjenosti Kriterija 8: U POTUPNOSTI ISPUNJEN

Pohvale Komisije stručnjaka:

1. Korištenje društvenih kanala (Facebook, Instagram, Youtube)

Preporuke Komisije stručnjaka:

1. Objaviti informacije o djelatnostima u oblasti istraživačkog rada

2.2.9. KONTINUIRANO PRAĆENJE I PERIODIČNA REVIZIJA PROGRAMA

2.2.9.1. Visokoškolska ustanova redovito prati i dalje razvija svoje studijske programe uz angažman zainteresiranih strana.

2.2.9.2. Visokoškolska ustanova ima definirane i usvojene procedure za redovito praćenje realizacije studijskih programa.

FINra je od pokretanja studijskog programa *Finansije i računovodstvo* (2016), s ciljem aktualiziranja i unapređenja akademskog procesa, provela izmjene i dopune silabusa predmeta u okviru ovog studijskog programa u dva navrata: izmjene i dopune silabusa na ukupno 17 predmeta u septembru 2018. te izmjene i dopune silabusa na ukupno 12 predmeta u septembru 2019. (Samoevaluacijski izvještaj, str. 42-44). Spomenute izmjene i dopune su plod prijedloga nastavnika, prije početka naredne akademske godine, za unapređenjem silabusa (do 20%), kao i potrebe usklađenja silabusa sa Planom i programom za sticanje zvanja u računovodstvenoj profesiji u BiH, usvojen od strane Komisije za računovodstvo i reviziju BiH. Usvojenim Pravilnikom za usvajanje novih studijskih programa, izmjenu nastavnog plana i programa i silabusa, u članovima 10. i 11., pobliže su definirani nosioci aktivnosti i sama procedura izmjena nastavnog plana i programa i silabusa. FINra je trenutno također u postupku relicenciranja studijskog programa *Finansije i računovodstvo*, u svrhu kojeg je izrađen opsežan elaborat (oktobar, 2020).

Prema nalazima Komisije stručnjaka (raspoloživa dokumentacija i razgovori s učesnicima na sastancima tijekom posjete), visoka škola za potrebe kontinuiranog praćenja i revizije studijskih programa prikuplja i koristi dio preporučenih podataka i informacija. Pored prethodno spomenutih izmjena silabusa, temeljenih na prijedlozima nastavnika i potrebi nužnih usklađenja s nadležnim tijelima i regulativama, visoka škola za potrebe kontinuiranog praćenja i revizije studijskih programa redovito izrađuje analitiku prolaznosti studenata po predmetima te prikuplja inpute studenata putem studentske evaluacije kvaliteta izvođenja nastave (Pravilnik o studentskoj evaluaciji kvaliteta izvođenja nastave i postupanju po provedenoj evaluaciji, oktobar, 2017.). U navedenom anketnom istraživanju, koje se semestralno kontinuirano provodi od 2016. godine, studenti daju ocjenu studijskog programa, kvaliteta akademskog procesa, uslova studiranja i akademskog osoblja.

FINra u istu svrhu pritom ne koristi određene, preporučene analize i informacijske podloge, kao npr. analizu prolaznosti/odustajanja studenata na razini studijskih godina, analizu zapošljivosti diplomiranih studenata, informacije/stavove diplomiranih studenata o kvalitetu studijskog programa i sl., dok su inputi akademskog osoblja, i to samo vanjskih suradnika, zatim administrativnog osoblja i poduzeća partnera, dobiveni putem kratkog anketnog istraživanja, prikupljeni tek u jednoj godini (Samoevaluacijski izvještaj, str. 47-49; dokument: Procedura za evaluaciju i preispitivanje mišljenja unutrašnjih i vanjskih strana, usvojen u decembru 2019). Ovim, sadržajno kratkim anketnim istraživanjima, visoka škola je prikupila stavove akademskog i administrativnog osoblja o njihovom zadovoljstvu radom, uslovima rada i utvrđivanju prijedloga za unapređenje rada, a po pitanju realizacije nastave i akademskog plana i programa te također stavove poduzeća, s kojima FINra ima ugovore o

partnerstvu i ugovorenoj praksi studenata, o njihovom zadovoljstvu angažmanom studenata na praksi i utvrđivanju prijedloga za unapređenje međusobne suradnje i nastavnih programa. Pored navedenog, FINra na sporadičnoj bazi, temeljem sastanaka Upravnog odbora, radionica za izradu Strategije, osobnih kontakata Uprave i svog akademskog osoblja s vanjskim organizacijama, kao i praćenja službenih stranica strukovnih udruženja, prikuplja određene informacije i prijedloge za reviziju svojih studijskih programa.

Na operativnoj razini, Uprava FINra-e, konkretnije pomoćnik Direktora za nastavu, kroz ostvarenje Plana realizacije nastave, Dinamičkog plana i Evidencije o održanoj nastavi, kontinuirano prati konkretnu realizaciju nastave po predmetima te posljedično realizaciju studijskih programa u cjelini. U tom smislu, FINra imenuje koordinate po studijskim godinama koji služe kao spona između Uprave visoke škole i akademskog osoblja i koji su zaduženi za koordiniranje nastavnog procesa na povjerenju im godini. Nosioци predmeta su dalje odgovorni za izvođenje nastave i realizaciju povjerenih im predmeta te koordiniraju i nadziru rad vanjskih saradnika i asistenata na predmetu.

Iako FINra prikuplja značajan obim podataka i informacija, neke na redovnoj, a neke na povremenoj bazi, te vrši određen broj analiza, prema raspoloživoj dokumentaciji i saznanjima Komisije stručnjaka, dobivenima tijekom posjete, nije vidljiva veza između prikupljenih podataka i produciranih rezultata istraživanja/evaluacija visoke škole i eventualnih izmjena i unapređenja studijskih programa. Štoviše, Komisija stručnjaka, u razgovoru s učesnicima na sastancima tijekom posjete, nije utvrdila postojanje i kontinuiranu primjenu planskog i sistemskog pristupa praćenju realizacije i kvaliteta studijskog programa, kao i izmjena istog, a koja bi uključivala sve zainteresirane strane, ne samo studente i vlastito akademsko osoblje. Prema nalazima Komisije stručnjaka, uključivanje ostalih zainteresiranih strana, osim studenata i vlastitog akademskog osoblja, u spomenuto kontinuirano praćenje realizacije i kvaliteta studijskog programa, kao i u provedene ili planirane izmjene studijskih programa, je zasada prvenstveno ad-hoc karaktera te je okarakterizirano sporadičnim, vremenski udaljenim i/ili izoliranim individualnim razgovorima, prijedlozima i inicijativama, kao i usko fokusiranim, jednokratnim anketnim istraživanjima.

2.2.9.3. Visokoškolska ustanova analizira na koji način su procedure prikupljanja informacija i poduzetih aktivnosti utjecale na unapređenje studijskog programa.

Komisija stručnjaka iz dostupne dokumentacije, kao i iz razgovora s učenicima na sastancima tijekom posjete, nije utvrdila jasan i sistemski slijed aktivnosti planiranja, primjene, nadzora i mjerenja te poduzimanja radnji za daljnja unapređenja, a kada je riječ o praćenju realizacije i kvaliteta studijskih programa te o unapređenjima istih. Kao logična posljedica upravo spomenutoga, sistemsko sagledavanje efekata primijenjenih procedura prikupljanja podataka i informacija i poduzetih aktivnosti na sama unapređenja studijskih programa, osim subjektivnih uvida i stavova pojedinaca, gotovo da i ne postoji na FINra, s čime su se složili i relevantni učesnici na sastancima s Komisijom stručnjaka tijekom posjete. FINra, prema vlastitoj procjeni, iz vlastitih, stabilnih prihoda vrši alokaciju adekvatnih finansijskih sredstava

za unapređenje materijalnih resursa, potrebnih za odvijanje nastavnog procesa (npr. investicija od 60 000 KM za unapređenja nastavnog procesa i novu opremu – 60 novih računala, 2 pametne table, proširenje EBSCO baze s IT literaturom i dr.). Iako su materijalni uvjeti za izvođenje nastave na visokoj razini, upravljanje i unapređenja u domeni resursa (finansijskih i materijalnih), s ciljem posljedičnog unapređenja studijskih programa, su plod trenutnih okolnosti i zahtjeva koje te okolnosti nameću FINra-i, kao i procjena vodećih ljudi visoke škole, a ne proaktivnog djelovanja temeljenog na informacijskoj podlozi i analizama (npr. unapređenja informacionog sistema i načina odvijanja nastavnog procesa potaknuta pandemijom bolesti COVID-19; određivanje upisnih kvota, kao osnovnog izvora finansiranja i značajnog čimbenika načina i kvalitete izvođenja studijskog programa, koje nije temeljeno na egzaktnoj analitici).

Zaključak Komisije o sveukupnoj ispunjenosti Kriterija 9: ZNATNO ISPUNJEN

Pohvale Komisije stručnjaka:

1. Kontinuirana izmjena silabusa predmeta u skladu s prijedlozima akademskog osoblja i nužnim zahtjevima okruženja.
2. Vrlo dobri materijalni uvjeti za provedbu nastavnog procesa i realizaciju, kako trenutnih tako i budućih (unapređenih) studijskih programa.
3. Predanost kontinuiranom prikupljanju podataka od studenata o realizaciji i kvalitetu studijskih programa te orijentiranost, zasada na ad-hoc i nesistemske bazi, na osluškivanje trendova i zahtjeva u okruženju, posebice kada je riječ o praksi.

Preporuke Komisije stručnjaka:

1. Daljnji razvoj i ustrajna primjena planskog, systemskog i informacijski sveobuhvatnijeg pristupa u redovnom praćenju i daljnjem razvijanju studijskih programa visoke škole, a koji će uključivati sve zainteresirane strane i njihove povratne informacije.
2. Preporučuje se visokoj školi, u njenom funkcioniranju, uspostavljanje i primjena kružnog slijeda aktivnosti: *planiranje => djelovanje => nadziranje i mjerenje => uvođenje unapređenja*, na način da se osigura jasna i jaka poveznica između iskazanih potreba i stavova svih zainteresiranih strana, ciljeva i potreba visoke škole i rezultirajućih izmjena i dopuna te generalno unapređenja studijskih programa.
3. Utemeljenje i provođenje analitičkih aktivnosti kojima će se sagledavati načini na koji su procedure prikupljanja podataka i informacija i posljedično poduzete aktivnosti utjecale na sama unapređenja studijskih programa.

2.2.10 PERIODIČNO VANJSKO OSIGURANJE KVALITETA

Visokoškolske ustanove trebaju periodično prolaziti postupak vanjskog osiguranja kvaliteta.

FINra je mlada visoka škola koja je svoje aktivnosti počela nakon dobivanja dozvole za rad. Nakon izdatog Rješenja o početnoj akreditaciji od 2016. godine naovamo, FINra je intenzivirala aktivnosti na ispunjavanju uslova za dobivanje akreditacije Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranja kvaliteta Bosne i Hercegovine. Samoevaluacijski izvještaj koji je dostavljen u procesu akreditacije predstavlja valjanu osnovu za odlučivanje. Treba naglasiti da je FINra vršila godišnje praćenje realizacije strategije kroz praćenje realizacije akcionih planova (Izvještaj o realizacije strategije za period 2016.-2020. dokument iz decembra 2020. godine) a Komisija je dobila uvid i u Godišnji plan aktivnosti Komisije za osiguranje kvaliteta za 2020/21 godinu.

U tom procesu FINra je učestvovala u radionicama i seminarima koji su organizirani od strane relevantnih institucija u BiH.

Budući da sada nije bilo drugih pokušaja za vanjsko osiguranje kvaliteta, a od osnivanja, aplikacija za akreditaciju od nacionalne agencije za osiguranje kvaliteta (HEA) je prvi korak ka vanjskom osiguranju kvaliteta, koji je urađen s ciljem poboljšanja kvaliteta Ustanove.

Zaključak Komisije o sveukupnoj ispunjenosti Kriterija 10: ZNATNO ISPUNJEN

Pohvale Komisije stručnjaka:

1. FINra je snažno opredijeljena u procesu poboljšavanja kvaliteta.

Preporuke Komisije stručnjaka:

1. Nakon eventualno dobivene akreditacije od državne agencije (HEA BiH) predlažemo da FINra pristupi daljim poboljšanjima, te u narednom periodu ispoštuje/implementira preporuke Komisije, kao i da dodatno radi na svom usavršavanju kroz interno osiguranje kvaliteta, kako bi mogla pristupiti akreditaciji kod neke od europskih agencija za osiguranje kvaliteta za pojedine programe ili cijelu ustanovu. Uz osnovnu akreditaciju HEA, ovo bi bio dodatni put ka međunarodnoj prepoznatljivosti Institucije.

3. Mišljenje o ishodu akreditacije

Komisija zaključuje da su Kriteriji za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini na Visokoj školi za finansije i računovodstvo (FINra) Tuzla ispunjeni kako slijedi:

1. Kriterij 1 Politika osiguranja kvalitete **znatno ispunjen**;
2. Kriterij 2 Izrada i odobravanje programa **znatno ispunjen**;
3. Kriterij 3 Učenje, podučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta **znatno ispunjen**;
4. Kriterij 4 Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje **potpuno ispunjen**;
5. Kriterij 5 Nastavno osoblje **znatno ispunjen**;
6. Kriterij 6 Resursi za učenje i potpora studentima **znatno ispunjen**;
7. Kriterij 7 Upravljanje informacijama **znatno ispunjen**;
8. Kriterij 8 Informiranje javnosti **potpuno ispunjen**;
9. Kriterij 9 Kontinuirano praćenje i periodična revizija programa **znatno ispunjen**;
10. Kriterij 10 Periodično vanjsko osiguranje kvalitete **znatno ispunjen**.

Na osnovu toga, **Komisija utvrđuje mišljenje da je djelovanje Visoke škole za finansije i računovodstvo (FINra) Tuzla u cjelini usklađeno s Kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini, te preporučuje Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete Bosne i Hercegovine izdavanje Preporuke za akreditaciju FINra na period od pet godina, te Ministarstva obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona izdavanje Rješenja o akreditaciji u skladu s tom preporukom.**

Komisija domaćih i međunarodnih stručnjaka time je dala svoju ocjenu i na kraju ovog Izvještaja to potvrdila potpisima svih svojih članova (uz napomenu da je na završetku posjete FINra, još u Tuzli, na isti način obavljeno usaglašavanje i potpisivanje Obrasca za ocjenjivanje ispunjenosti kriterijuma, koji se dostavlja u prilogu ovog Izvještaja).

Potpisi članova Komisije:

Prof. dr. Jasmina Selimović,
Predstavница akademske zajednice BiH, predsjednica Komisije stručnjaka

Asmir Crnković,
Predstavnik privrede i prakse, član Komisije stručnjaka

Igor Bošnjak,
Predstavnik studenata, član Komisije stručnjaka

Prof. dr. Ivan Matić,
Predstavnik međunarodnih stručnjak, član Komisije stručnjaka

4. Prilozi